

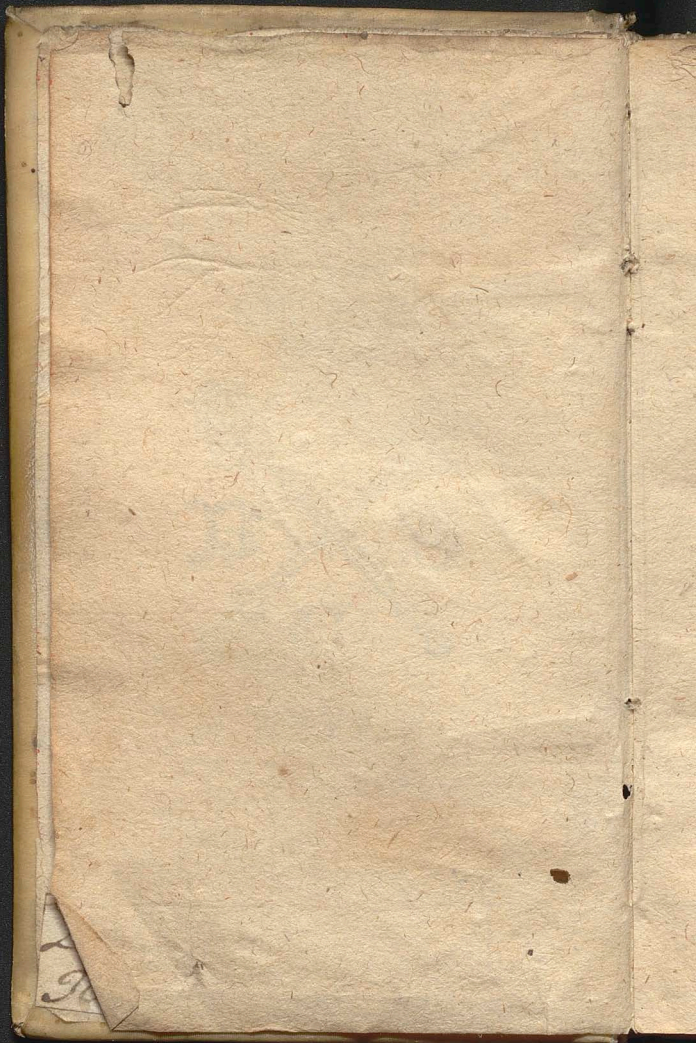

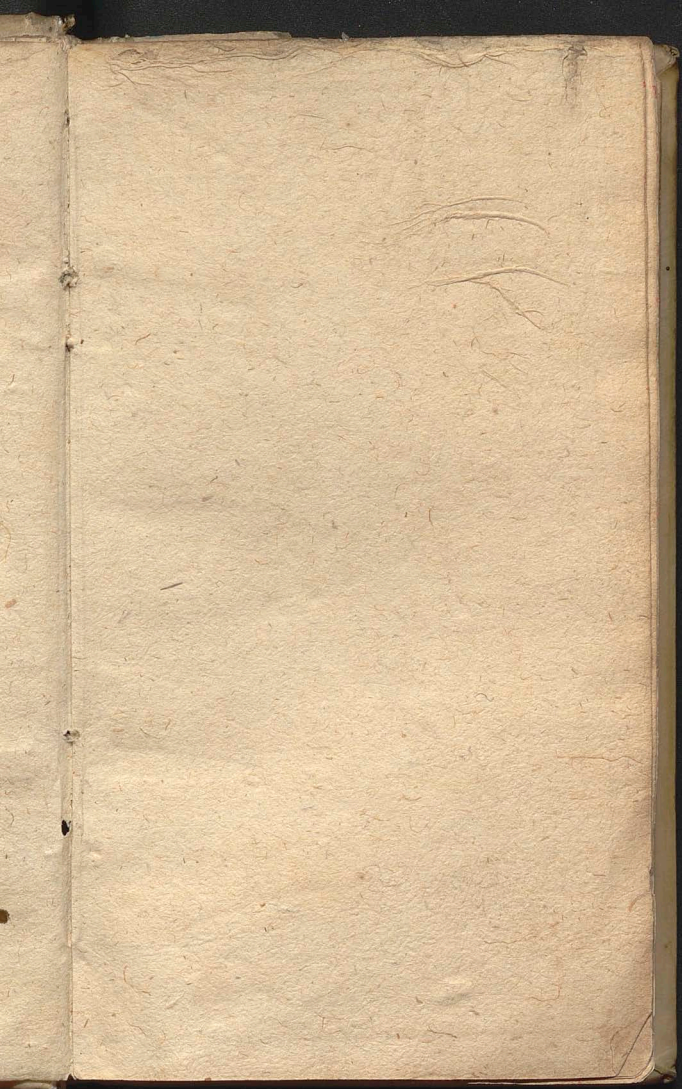
4571 I
THEOLOGIA

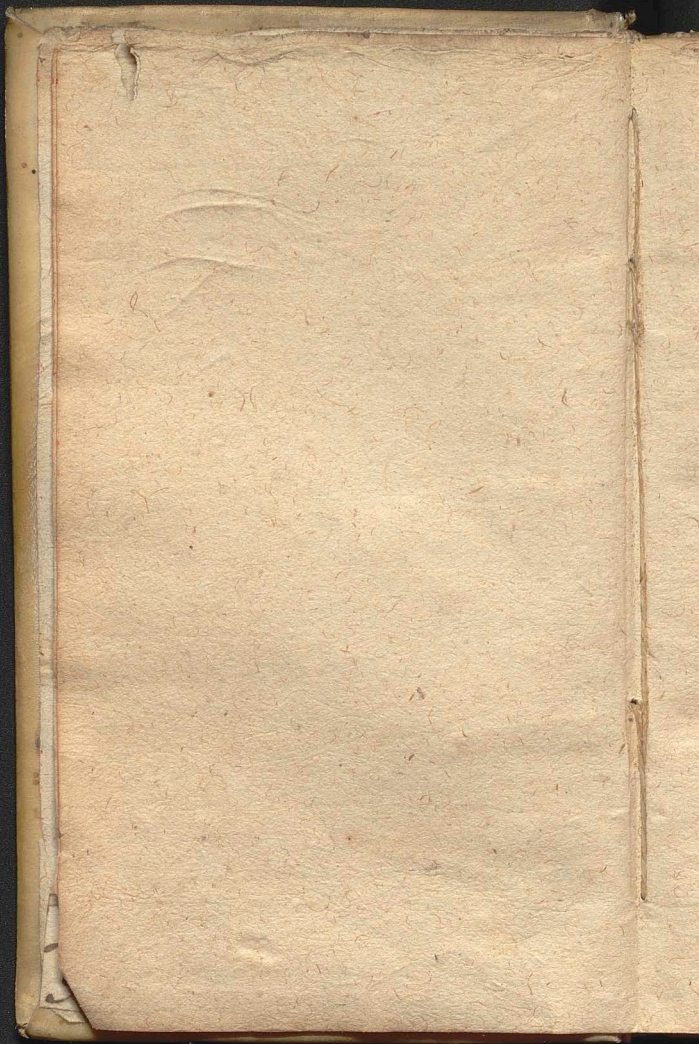
211
30

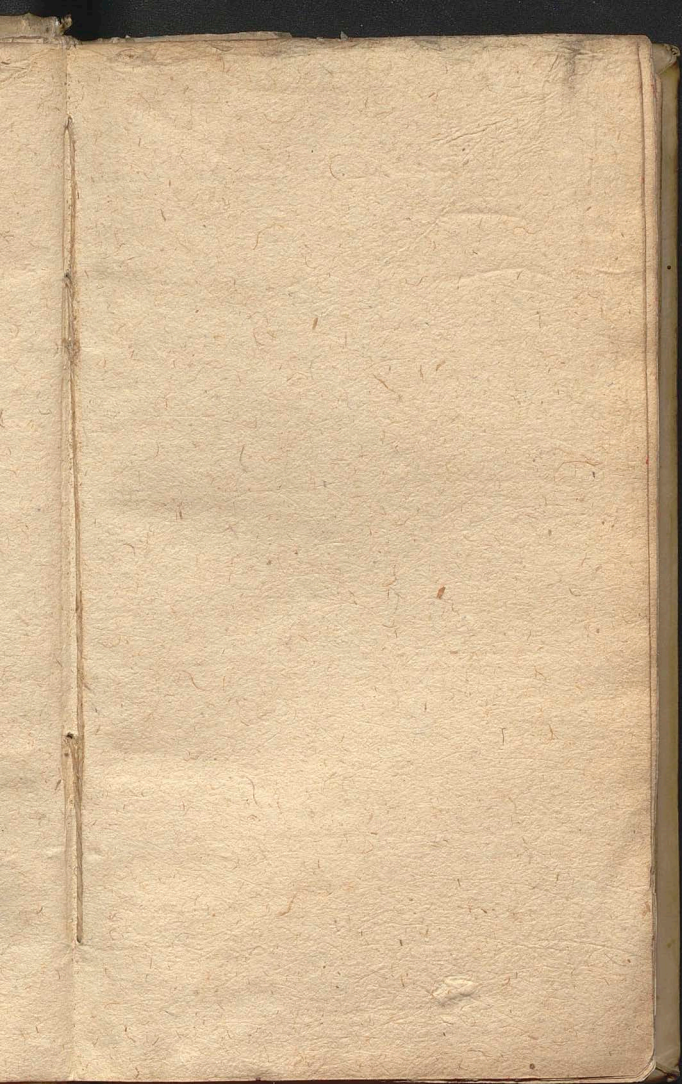
Theat

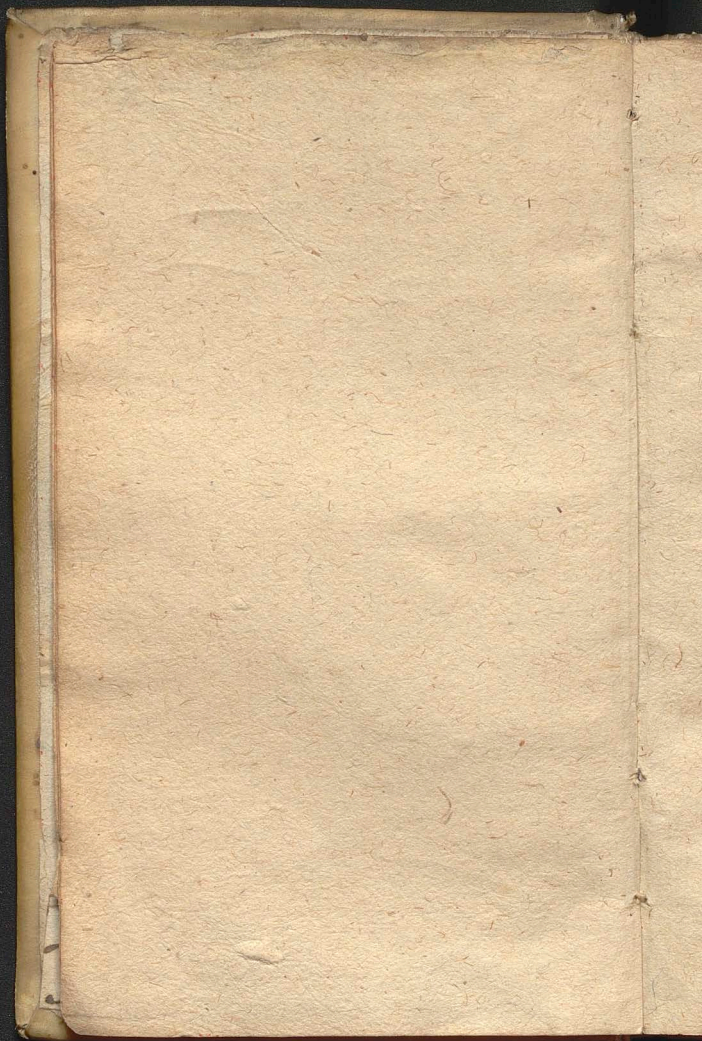
4571

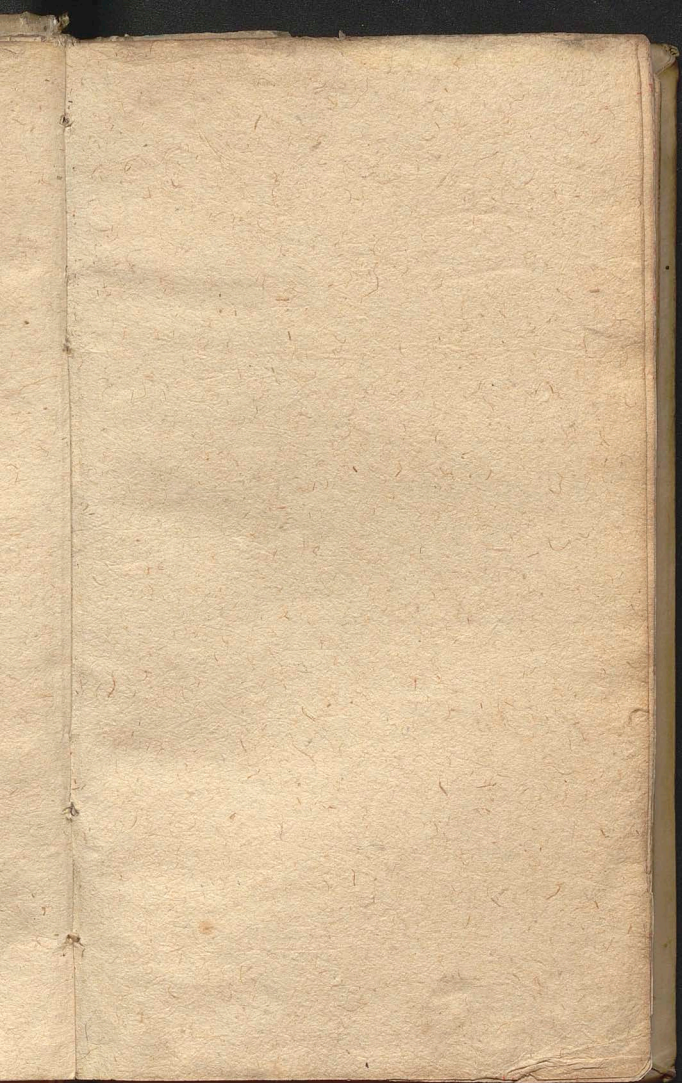

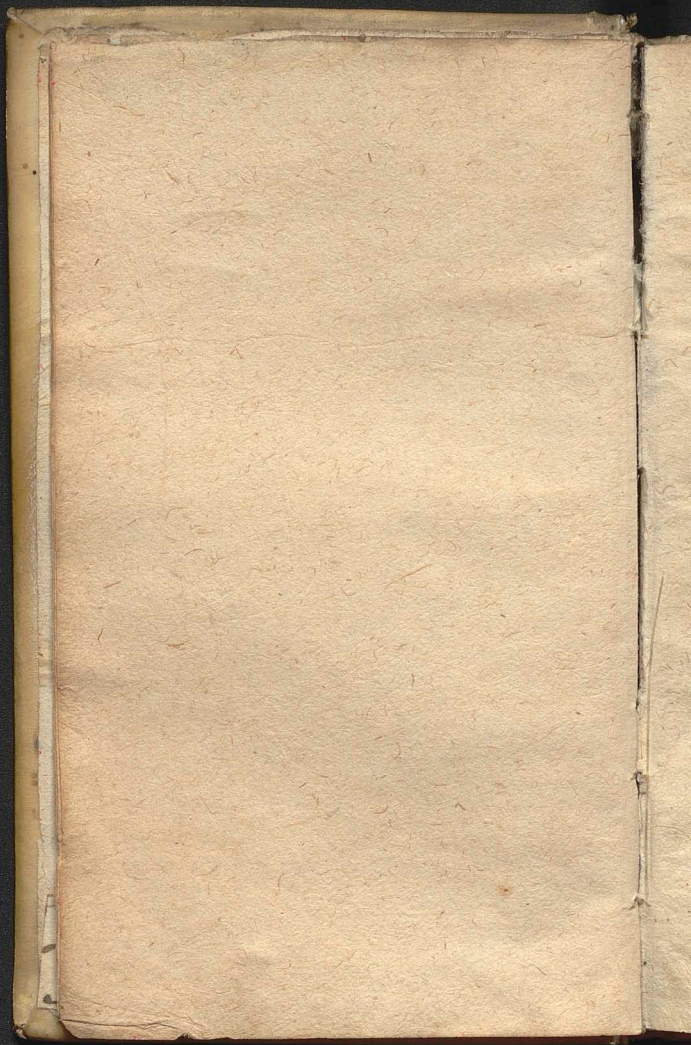

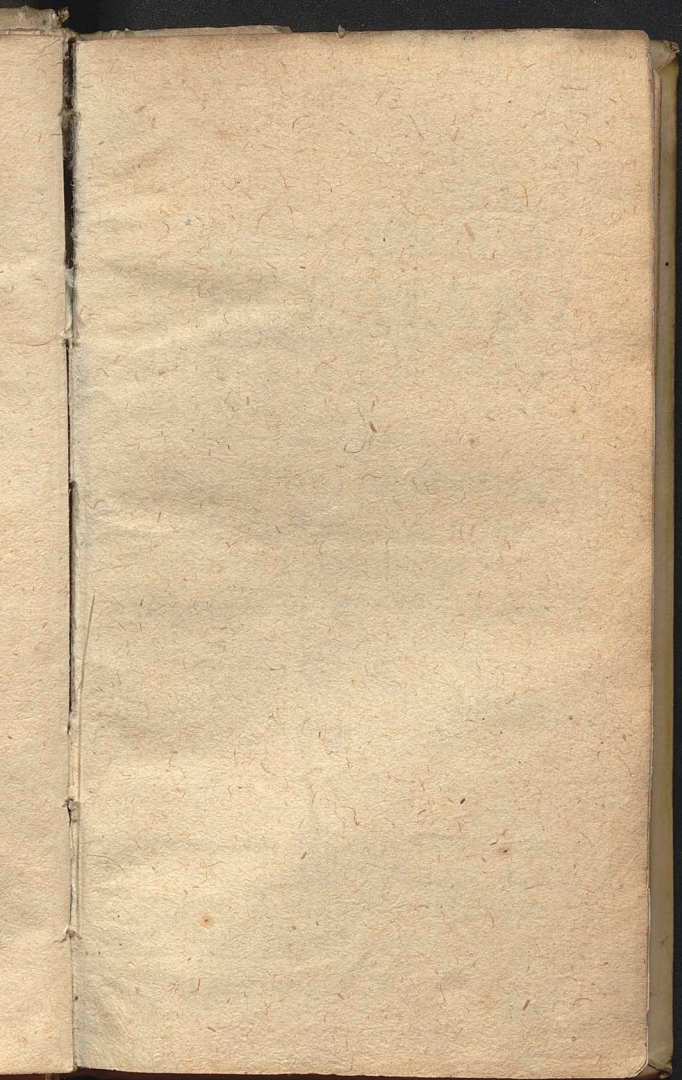

Cum
adligato
S. Galindi

J. F.

Anatomia

APOLOGIA
VALERIANI
MAGNI

Contra
Imposturas Jesuitarum.
Ad majorem gloriam Dei.
Cui accessit
Ejusdem Epistola ad P. Ludovicum à Salice, ejusdem
Ordinis.

APOLOGIA
VALERIANI
MAGNI

CORINTHENSIS

Impugnatae Iudaeorum

Ad maiorem gloriam Dei

Cui accelsit

Priscianus Episcopus ad R. Iudaeos

vicinis a Salice, eiusdem

Ordinis

3

VALERIANUS
THEOPHILO
SALUTEM.

Imposturæ, quibus præ-
gravor à Jesuitis, sunt e-
laboratæ, & involutæ
tanto, ac tali artificio, ut
exonerent culpam in ali-
os, referantque speciem virtutis.

Valerianus, quondam laudatus à
doctrina, à pietate, à rebus præclare
gestis, Urbi, & Orbi notus, nunc au-
dit apud plurimos, ut hæreticus, ut
criminofus: quarum imposturarum
auctores non sint Jesuitæ, sed Celsis-
simus Princeps Ernestus Hassiæ Land-
gravius; illis interea tolerantibus
meas redargutiones sine rixa, sine vo-
ce; ore composito ad patientiam, ad
humilitatem, ad urbanitatem, ad
obsequia, si illa admitterem. Nullus
enim Jesuitarum in mei insectatione
prodiit in apertum: nimirum, ser-
vant majestatem nominis, non teme-
randam actione indecora.

Scio, Virum præcipuum, à consiliis Regi magno, in quem, cum is excusaret apud clientem, se non conferre gratiam, quam postulabat, quia Rex non consensisset, cliens detorsit oculos acri intuitu, illo exterrito, & rogante: *Quid sic respiceret? cui ille: Regem, qui habet alium Regem, cui impute suas culpas.* Servant, inquam, Jesuitæ, dignitatem sub umbra virtutis: subdelegant vero alios ad exercendam tyrannidem, & ex tali abdito, seu secreto prospectant jucundi laborem meum adversus subdelegatos, ridentque horum simplicitatem, & indecora obsequia. Factum sane dignum commemoratione, & detestatione, qua sit consultum meæ famæ, & fidei catholicæ.

Sed antequam eo me inferam, distinguo subdelegatos à Jesuitis. Sunt, qui, conscii fallitatis, & injustitiæ, prostituunt propriam famam, & conscientiam, turpis lucri gratia. Sunt, qui, decepti, existimant, omnia placita Jesuitarum dirigi ad majorem gloriam Dei. Hi nec mentiuntur,

tur, nec facile demerentur. Repono
Celsissimum Principem in hanc clas-
sem: quapropter testor Deum in
meam conscientiam, me sic sentire de
Ernesto Landgravio Hassiæ: unde si
verum sit, me deservisse in re gravissi-
ma à Doctrina Catholica, cum illum
instruerem, & Jesuitas correxisse
tantum errorem, egit sancte, & pru-
dentissime, suffectis illis in meum lo-
cum.

Si verum sit, eum ex aliis laudabi-
libus Ordinibus, spectabilibusque
Religiosis, & catholicis Viris intel-
lexisse corruptelam meorum morum,
licuit illi vel credere, vel suspicari,
Valerianum esse hominem malum.

Cum vero cerneret, me obstare
correctioni, & insultare correctori-
bus, licuit sentire de me multo pe-
jora.

Demum non potest ille Princeps,
amans veri, & æqui, sincerus insu-
per, & candidus, culpari, quod præ-
sumpserit de doctrina Jesuitarum, &
virtute spectabilium Religiosorum,
plus quam de Valeriano, eatenus de-

nigrato : quapropter amo Principem, venerorque devotissime, ad cuius solatium facit, quod innumeri, æque boni, & prudentes, & in principatu eminentiores, non minus irri-
 tiuntur artibus Jesuitarum.

Præmitto igitur Facti Synopsin, à me Pragæ, Anno 1655. publicatam, in Causas, cur Illustrissimo, Celsissimoque Principi Ernesto Landgravio Hassiæ non probatur habitatio Patrum Capuccinorum in Oppido S. Goaris. En illud.

„ Scriptum hoc, cujus plurima ex-
 „ emplaria vulgantur in Urbe, & in
 „ Orbe, suadet Capuccinis migratio-
 „ nem spontaneam ex Oppido S.
 „ Goaris intra duos menses, nume-
 „ randos à 15. die Decembris, Anni
 „ 1654. inde alioquin pellendis jure
 „ Principali, & territoriali. Ratio-
 „ nes verò intimationis severissimæ,
 „ si bene expendantur, volunt, æ mu-
 „ los Capuccinorum esse solos ipsos,
 „ qui aliquid præclare edant in Ec-
 „ clesia Dei: quæ rationes, si credan-
 „ tur veræ, sunt infames Ordini no-
 „ stro.

„stro. Porro non est Dignitas ulla
„inter mortales, cujus reverentiã
„patiamur sic traduci. Abeant Ca-
„puccini ex S. Goare, excedant, e-
„rumpant, evadant : at verò veritas
„facti innotescat viris prudentibus
„in Orbe Christiano. Hi censeant de
„justitia, & injustitia factorum. Mo-
„derabor tamen enarrationem, &
„stylum ad formam inculpatæ tu-
„tela.

FACTUM.

„ 1. Ego Valerianus, requisitus à
„Celsissimo Principe Ernesto Land-
„gravio Hassiæ, jussusque à Sacra
„Congregatione Eminentissimorum
„Card^{alium}, præpositorum nego-
„tiis fidei propagandæ, impendi
„meam operam conversioni præfati
„Principis, & Celsissimæ conjugis
„ejus, illo effectu, qui publice inno-
„tuit.

„ 2. Hi Principes piissimi, titulo
„gratæ memoriæ, decreverunt mihi
„in Arce Rheinfelsæ hujus facti mo-
„numentum semper mansurum.

3. Insuper non rogati, nec à me,
 nec ab ullo Patrum nostrorum, po-
 stularunt familiam nostri Ordinis
 quatuor, aut quinque Personarum,
 qui Arci, Oppido S. Goaris, & re-
 gionibus adjacentibus mini strarent
 Verbum Dei, & Ecclesiæ Sacra-
 menta.

4. Concessum id fuit Principi-
 bus illis à Patribus Provinciæ Rhe-
 nanæ, accedente auctoritate Emi-
 nentissimi Electoris Archiepiscopi
 Trevirensis, nec non & summi
 Pontificis in Congregatione de fi-
 de propaganda: quibus titulis ad-
 missi, tenuerunt supra biennium
 stationem illam expugnatam, &
 expugnandam, ut sequitur, n

5. Prodiit Anno 1653. libellus
 anonymus. Coloniae impressus, in
 quo reprehenduntur hæretici, quod
 vitio vertant universæ Ecclesiæ Ca-
 tholicæ malam doctrinam, quam
 novissime ex ignorantia protulit
 quidam Catholicus, qui professus
 sit, se non posse probare ex sacris
 Literis Primatum Romani Pontifi-
 cis.

6. Hujus ignorantia, & male sa-
na doctrina Ego Valerianus fui à
Viro magno denunciatus auctor
apud Judicem Ecclesiasticum.

7. Illi libello anonymo, & de-
nunciationi præfata accessit stu-
diosissima, & universalis traductio,
velut ego cum duobus meis colle-
gis Capuccinis instillaverimus piis-
simis Principibus doctrinam non
Catholicam, sed pravam, & prope-
modum hæreticam: unde merces
nostri laboris esset infamia malæ
doctrina, & meritum conversionis
deberetur correctoribus errorum
nostrorum. Hæc acta fuere tam se-
dulo, & industrie, ut etiam tum
fuerit creditum, vulgatumque, Va-
lerianum jacere prostratum in Ur-
be, & in Orbe, impotemque ulcisci
tantam injuriam. Hinc illis fiducia,
& animositas multa.

8. Prostant venalia Acta Dispu-
tationis Rheinfelsina, à me edita,
ex quibus Auctor anonymus pro-
tulit illud meum Dictum, quod
scilicet non possit probari ex sacro

„ Textu Primatus Romani Pontifi-
 „ cis, cum tamen ille meus textus ita
 „ habeat, *Primatus Romani Pontificis*
 „ *non potest probari ex SOLO Sacro*
 „ *textu.*

„ 9. Anonymus ille vitio vertit &
 „ Valeriano, & hæreticis, quod de-
 „ buissent cointelligere sub Persona
 „ Petri omnes Episcopos Romanos,
 „ prout illos cointellexerunt Augu-
 „ stinus, Leo, & alii: & tamen præ-
 „ fara Acta solidissime, & clarissime
 „ docent, ex sacro Textu debere sub
 „ Persona Petri cointelligi Successo-
 „ res ejus, qui ex Traditionibus A-
 „ postolicis, & Ecclesiasticis essent
 „ Episcopi Urbis Romæ, in cujus ve-
 „ ritatis argumentum citatur in præ-
 „ fatis Actis Definitio Concilii Flo-
 „ rentini in hæc formalia verba: *Item*
 „ *definimus, Sanctam Apostolicam se-*
 „ *dem, & Romanum Pontificem in uni-*
 „ *versum Orbem tenere primatum, &*
 „ *ipsum Pontificem Romanum successo-*
 „ *rem esse B. Petri Principis Apostolo-*
 „ *rum, & verum Christi Vicarium, to-*
 „ *tiusque Ecclesie Caput, & omnium*
 „ *Christia-*

Christianorum Patrem, & Doctorem
 existere, & ipsi in B. Petro (N. B.)
 pascendi, regendi, & gubernandi uni-
 versalem Ecclesiam à D. N. Jesu Chri-
 sto plenam potestatem traditam esse,
 quemadmodum etiam in gestis Oecu-
 menicorum Conciliorum, & in sacris
 Canonibus continetur.

10. Hæc calumnia concitavit bi-
 lem Viro, qui, execratus turpe
 mendacium, crimen falsi in citatio-
 ne mei textus, & fœdam ignoran-
 tiam, hæresimq; imputatam mihi,
 & collegis meis Capuccinis, edi-
 dit, me in scio, Animadversionem
 in illum Auctorem anonymum eâ
 severitate, quæ debebatur istius-
 modi Auctori, tum adhuc anony-
 mo.

11. Auctor ille, percussus illa re-
 prehensione, non pertulit dolo-
 rem: sed, tutus majestate sui no-
 minis, prodiit in apertum, visus-
 que est R. P. Joannes à Rosenthal
 Jesuita, Celsissimo Principi à Con-
 fessionibus.

12. Vituperasse factum præfati

22 Patris, tametsi adhuc Persona late-
 23 ret, vilum est grande peccatum:
 24 quamobrem duo Capuccinorum,
 25 suspecti de editione Apologiæ præ-
 26 fatæ, arrestantur, & inquiruntur:
 27 Apologia verò illa postulatur ad
 28 flammæ, manu carnificis, publice,
 29 astantibusque Capuccinis, adhi-
 30 bendas.

31 13. Hæc dum actitantur Colo-
 32 niæ, ego, tunc agens Ratisbonæ,
 33 communicavi Cæsari, & in Con-
 34 gregatione de fide propaganda
 35 summo Pontifici, aliisque respecti-
 36 ve minoribus, Viris tamen Princi-
 37 pibus, exemplaria meæ Epistolæ
 38 apologeticæ contra impostorem
 39 adhuc anonymum: nec tamen illi,
 40 qui vexabant illos duos Capucci-
 41 nos, visa mea epistola, à me palam
 42 sub meo nomine publicata, destite-
 43 re ab actione injuriarum contra il-
 44 los, aut ausi sunt me aggredi, ultro
 45 provocantem. Distrahebantur ut
 46 audio, convertendis hæreticis apud
 47 S. Goarem.

48 14. Urgebatur causa contra ar-
 49 restatos

,, restatos Capuccinos apud Provin-
 ,, ciałem nostrum, apud Generalem
 ,, torius Ordinis nostri, apud Illu-
 ,, strissimum Nuncium Coloniensem.
 ,, denique in Congregatione de pro-
 ,, pag. fide, nec non apud Senatum
 ,, Coloniensem contra Typogra-
 ,, phum: sed rationibus hinc inde dis-
 ,, cussis, absolvuntur ab arresto, ve-
 ,, titumque, vel uno verbo, eos mo-
 ,, lestare: Valeriano apud nullum Ju-
 ,, dicem de ullo crimine postulato,
 ,, aut inquisito ab ullo Judice. Pari-
 ,, studio, & contentione, frustra ta-
 ,, men, efflagitata est emigratio Ca-
 ,, puccinorum à S. Goare.

,, 15. Nam non licet apud Catho-
 ,, licos Parocho deserere Parochiam,
 ,, ad imperium Principis politici, qui
 ,, non habet jus Episcopale, quale
 ,, requiritur ad amovendum Paro-
 ,, chum: quapropter Capuccini ad
 ,, imperium Principis politici non
 ,, possunt citra culpam deserere Par-
 ,, ochiam: deserent tamen, pulsiviolen-
 ,, tiam ejusdem Principis.

,, 16. Itaque nullo tot Judicium

-uobis

A 7

damnan-

„damnante libris apologeticos Ca-
 „puccinorum, aut eis præcipiente
 „emigrationem ex oppido S. Goa-
 „ris, proceditur contra eos viâ facti:
 „ 17. Scilicet, Imputatur mihi,
 „libro publicè edito, admiranda
 „ignorantia, & temeritas, quòd fal-
 „sò imputaverim R. Patri Rosen-
 „thal crimen falsi, in quem finem
 „ille ipse falsavit proprium suum
 „textum edito commentario in su-
 „um priorem libellum. Vide Appen-
 „dicem.
 „ 18. Duo libri Capuccinorum
 „apologetici sub præfatis sigillo, &
 „subscriptione nuncupantur *famosi*,
 „seu *infames*.
 „ 19. Intimatur Capuccinis jure
 „Principali, & territoriali pulsio ex
 „oppido S. Goaris, si aut sponte no-
 „lint, aut à Nuncio Apostolico, aut
 „à Sac. Congregatione Cardinalium
 „non jubeantur recedere.
 „ 20. Vulgantur causæ superioris
 „Decreti, ex quibus has delibo-
 „Capuccinorum doctrina apud S.
 „Goarem extitit contemptibilis, &
 „ridicu-

„ridicula: Conjuncta cum hypocri-
„si superba: Ego Valerianus ex Ca-
„puccinis primus inibi disputatio-
„ne, & colloquiis steti pro fide Ca-
„tholica.

„ 21. Norma annunciandi Evan-
„gelium sine sacco, sine pera, si-
„ne calceamentis, instituta à Chri-
„sto, & semper practicata in Eccle-
„sia, rejicitur à prædicatione Evan-
„gelica ad silentium, ad solitudi-
„nem: Imò carpitur hypocrisis apud
„hæreticos: quapropter his ejectis,
„advocantur alii, ocreati, & num-
„mati.

„ 22. Auctor hujus scripti, sine
„proprio nomine tutus, confirmat
„graviora edicto Principis, appres-
„sione sigilli, & subscriptione ejus,
„nullo Officialium ejus adscribente.
„Nimirum, est decretum in re gra-
„vissima, sine forma Decreti: omni-
„bus sibi prospicientibus à reprehen-
„sione, unico Principe excepto.

„ 23. Mirum denique, quàm vi-
„lipendatur Ordo Capuccinorum,
„ex quibus quàm plurimi, inter quos

Viri

„Viri Principes, sibi conciliarent ve-
„nerationem potiorem ex conditio-
„ne seculari, quam ex Discipulatu
„Christi. Deridesur justis simplicitas
„lampas contempta apud cogitationes
„divitum.

„O ergo Vos Viri prudentes, cer-
„tiores de veritate facti, censete de
„justitia & injustitia ejus. Vos ap-
„pello. Scribebam Viennæ, ultimâ
„Februarii, Anno 1655.

„Facto eatenus exarato adjungo
„meam Epistolam apologeticam
„commemorata in num. 13. præ-
„fata Synopsis.

EPI-

EPISTOLA
VALERIANI MAGNI

Fratris Capuccini,
Ad R. P. BONAVENTURAM
RUTHENUM

eiusdem Ordinis Concionatorem,

De Quaestione

Utrum primatus Romani Pontificis super universam Ecclesiam probari possit ex S. O. L. O. sacro-textu:

Odibi Ecclesiam malignantium. Ps. 25.

P R A E F A T I O
A D
L E C T O R E M.

TRaducor, & libro impresso, & voce viva, velut sim auctor doctrinae scandalosa & perniciose in fide catholica: quae calumnia me coegit edere presentem Apologiam, cuius exemplar direxi 21. Aprilis ad Summam Pontificem in Congregatione de fide propaganda: inde intelliges, amice Lector, Veritatem facti, Vale.

Rev.

„ Rev. P. in Christo plur. observ.

„ **O**ctava die mensis Martij, red-
 „ dita est mihi Epistola tua da-
 „ ta Coloniae 2. ejusdem men-
 „ sis, unà cum libello Anonymo, de
 „ quo pridem mihi scripseras: nec
 „ dubito, quin tua prudentia, & tot
 „ meorum confratrum Charitas
 „ præstolentur avidius, quo animi
 „ mei sensu legerim, quæ à tali Au-
 „ ctore in me videntur dicta. Expo-
 „ no non gravatè, & fortassis con-
 „ ceptam à vobis indignationem con-
 „ vertam in risum, & gaudium. An-
 „ ni sunt plures, quando interfui
 „ concioni super Evang. Matth. c. 15.
 „ quod legitur Jer. 4. Dom. 3. in
 „ Quadr. cujus initium est; [*Accesse-
 „ runt ad Jesum ab Hierosolymis Scribae, &
 „ Pharisei, dicentes, Quare discipuli tui
 „ transgrediuntur traditionem Senio-
 „ rum? non enim lavant manus suas,
 „ cum panem manducant.*] Concio-
 „ nator ergò præfatus est in hunc
 „ modum.

„ Intumuerat aliquando mons, ve-
 „ lut

„lut prægnaus, cunctis expectanti-
„bus, quid monstri esset productu-
„rus: qui demum parturiit murem
„ridiculum: unde proverbium illud:
„Parturiunt montes, nasceretur ridi-
„culus mus. Fama & gloria Jesu à
„Nazareth compleverat universam
„Judæam, & provincias circumja-
„centes, quâ cruciabantur, & tor-
„quebantur Scribæ, & Pharisæi:
„qui satagentes obscurare illam, ac-
„curatissimè quærebant nodum in
„scirpo, seu peccatum in Filio Dei
„innocentissimo. Post multam ve-
„rò, acremque inquisitionem, exi-
„stimantes, se invenisse culpam,
„quâ exprobratâ coram populo, vi-
„lesceret Persona Salvatoris, ador-
„narunt legationem solemnem Scri-
„barum, & Pharisæorum, qui tan-
„to viro objicerent coram populis
„grande aliquod, ut præ se ferebant,
„peccatum. Secesserat Jesus ab Ur-
„be Jerosolyma, veneratque in
„terram Genesar, gratus, & admi-
„randus illis populis: nam [Cum
„cogno-vissent eum, (Matth. 14.) vi-

„ri loci illius , miserunt in universam
 „regionem illam , & obtulerunt ei omnes
 „male habentes , & rogabant , ut vel
 „simbriam vestimenti ejus tangerent , &
 „quicumque tetigerunt , salvi facti sunt]
 „Percrebuerat fortassis apud popu-
 „los illos recentissima fama , quòd
 „Jesus à Nazareth postularetur mul-
 „torum criminum à Principibus
 „Sacerdotum : adventantibus verò
 „eorundem legatis , Scribis scilicet ,
 „& Pharisæis , rumor de imputatis
 „criminibus erat varius , & incon-
 „stans : nemo tamen fuerat , qui
 „non crederet , culpam , Salvatori
 „falsò exprobrandam , esse gravissi-
 „mam. Quapropter Legatis illis
 „mox exposituris , quæ habebant in
 „mandatis , conticuère omnes , in-
 „tentiquè ora tenebant. Fantur er-
 „go in hunc modum : [*Quare disci-*
 „*puli tui transgrediuntur traditionem*
 „*Seniorum ? non enim lavant manus*
 „*suas , cùm panem manducant .*] Ri-
 „serunt haud dubium cuncti elato-
 „cachinno , simulque enituit in-
 „nocentia Christi serenissima , &
 „pura ,

„ pura, quam tantum odium, tanta
 „ invidia, summaque potestas Sy-
 „ nagogæ non potuit carpere ullâ,
 „ vel minimâ ejus culpâ, reum dun-
 „ taxat illum faciendo, quòd disci-
 „ puli ejus non lavant manus suas,
 „ cùm panem manducant. Sic con-
 „ cionabatur ille.

„ Hæc contigere Salvatori nostro,
 „ à quo præmonemur, discipulum
 „ non esse supra magistrum, quem si-
 „ olores, & invidi sunt persecuti,
 „ fore, ut & discipuli ejus similes
 „ sint passuri persecutiones. Anno
 „ proximè præteritò rigavi novellas
 „ plantas in fide Catholica, Deo dan-
 „ te incrementum: unde nonnullus
 „ rumor circum Rhenum concilia-
 „ bat mihi & gratiam apud Patro-
 „ nos, & aliquid benevolentia apud
 „ reliquos: apud nonnullos verò in-
 „ vidiam, & odium: cujus exulce-
 „ rati animi fama vulgatioer erat exi-
 „ guo illo favore, qui mihi tribue-
 „ batur. Invidia, & odium, ubi fixê-
 „ re radicem in animum, evadunt in
 „ monstra teterrima, quæ præcipi-
 „ tant

„ tant ofores, & invidos ad dicta il-
 „ la, & facta, quæ sunt deformia
 „ valde. Hæc notissima sunt, & mi-
 „ hi satis comperta, nec tamen sic
 „ indolui, ut vel minimum doloris
 „ mei extaret vestigium. Deum in-
 „ voco testem in animam meam,
 „ quod egerim illi gratias, quòd fue-
 „ rim dignus habitus contumeliam
 „ pati, eumque oravi supplex pro
 „ meis oforibus, & invidis.
 „ Verùm ut primùm vidi, ac con-
 „ sideravi totam indolem Opellæ,
 „ quam ad me transmisit tua Rev.
 „ rificatio, & corrisere mihi
 „ alii plures: neque duntaxat rificatio, sed
 „ perfusus sum gaudio cum eximio
 „ animi mei solatio. Sed non expo-
 „ no tuæ Charitati motiva rificatio, &
 „ gaudii, nisi prius subijciam textum
 „ Anonymi, quem in me direxit. Ti-
 „ tulus opellæ, germanico idiomate
 „ exarata, latinè redditus, est hic:

Breves considerationes de edifi-
catione stabili supra petram &
non super arenam.

CONSIDERATIO undecima pag. 15.
Cita habet. [Quando aliquis ca-
tholicus auctor, in modo ratio-
cinandi ex ignorantia, vel inconside-
rantia, aut ex alio defectu, aliquid
scribit, quod aliter scribendum fuerat,
id (Heretici) sic præcisè accipiunt,
quasi id non proveniret ab aliquo par-
ticulari homine, sed universaliter à
Catholicis. Hac ratione non debuisset
excitari tantus rumor ex eo, quod ali-
quis existimavit, non posse ex divinis
libris probari primatum Romani Pon-
tificis; multò magis pensandum erat,
quid sancti Patres Hieron. Augustin.
Leo, & alii ex iisdem sacris libris
olim argumentati sunt. Et quomodo
iisdem in verbis Christi ad Petrum
semper intellexerunt Ecclesiam univer-
salem, tametsi in illis verbis non expres-
sè suo nomine, vel aliis circumstantiis
fuerit nominatus hic, aut ille successor
D. Petri: nam hoc modo non invenio

te sit expressum, tamen scio ego ex sacris libris, quod te debeam, velut meum proximum, amare.] Extrema periodus Considerationis duodecimæ est hæc: [Nos volumus non insolere superba disputatione, sed cum humilitate suspirare, & Dei misericordiam implorare, ut congreget, quod dispersum est.]

Circumstantiæ potro hujus operæ, sunt multæ, sunt & graves, quarum duas duntaxat expendo. Prima, Ego Valerianus sum unus ex omnibus, qui in actione mea secunda Rheinfelsina dixi, non posse ex solis sacris libris probari, Pontificem Romanum, definientem ex cathedra, habere assistentiam Spiritus sancti infallibilem. Itaque Anonymus Valerianum corrigit, carpit, & sugillat in textibus allegatis. Id confirmatur ex 2. Circumstantia, quod scilicet non ediderit nomen suum, neque adjecterit facultatem impressionis, veriticos hæud dubium censuram Ordinarii, & infamiam procuratoris infamiae

„famix contra infontem , & benè
„meritum de doctrina Catholica.
„Quis vero ille ? ignorem : fat est ,
„constare de corpore delicti.
„Risi ergo , lectis textibus allega-
„tis : existimabam , virum pruden-
„torem in generatione sua non cul-
„paturum Valerianum , libro edito
„in proscenio Ecclesiæ , nisi de errore,
„& gravi , & vero , aut vero simili.
„At error nullus est ; & is , quem
„affingit , falsus est : est & evidentif-
„simè mendax. Quis igitur non
„rideat animum , odio , & invidiâ
„eiusque percitum , ut cum tanta
„sui infamia quærat Valeriano infa-
„miam ex errore nullo , ex doctri-
„na sana , ex mendaci umbra erro-
„ris ?
„NB. Non tamen derideo , seu
„contemno alios , cum Anonymo
„conspirantes , & fermentantes ubi-
„que locorum , & personas cujus-
„cunque conditionis eâdem calum-
„niâ : quapropter operæ pretium
„dixi , exponere veritatem facti
„paulò luculentius , quàm exposuis-
sem,

„sem, si solus Anonymus mihi detra-
 „heret famam sanæ doctrinæ. Im-
 „pressi Coloniae anno præterito Acta
 „Disputationis Rheinfelsinæ, quæ
 „inter alia habet Actionem 2. Ca-
 „puccinorum, ex qua Anonymus col-
 „ligit, me in ea dixisse, non posse ex
 „sacris libris probari primatum Ro-
 „mani Pontificis: quod dictum one-
 „rat illâ censurâ, quam supra dixi.
 „Porro meus textus ita habet [*Hanc*
 „*inquam thesin* (subaudi; primatum
 „Romani Pontificis) *non quimus in-*
 „*ferre ex solo textu, siquidem in Bibliis*
 „*nulla sit mentio Pontificis Romani.*] Ano-
 „nymus accusat, quòd dixerim,

*Primatus Romani Pontificis non potest
 probari ex textu sacro:*

„Meus verò textus habet sic:

*Primatus Rom. Pontific. non potest
 probari ex SOLO textu sacro.*

„Mentitur ergo Anonymus: men-
 „daciū porro, quod patet ad ocu-
 „lum, quale est supradiçtum, est im-
 „pudens: cuius adeò puduit eum, qui
 men-

„ mentitur , ut proprium nomen ,
 „ contra leges Ecclesiasticas , suppressit
 „ ferit , pertimueritque censuram
 „ Ordinarii. Neque duntaxat men-
 „ titur crimen , sed mentitur quoque
 „ S. Hieronymum , Epist. 57. 58. 67.
 „ S. Augustinum lib. contra Epist.
 „ fund. c. 4. S. Leonem serm. 3. de
 „ sua assumpt. S. Prosperum de voc.
 „ gen. cap. 6. a. 1. asserere, primatum
 „ Romani Pontificis posse probari ex
 „ solo sacro textu. Ego verò pronun-
 „ cio stolidum , & falsum , quicum-
 „ que id dicit, aut dixit. Imò existimo,
 „ nullum mortalium unquam id di-
 „ xisse ante Anonymum: tantæ molis
 „ erat denigrare Valerianum, ut id fie-
 „ ri debuerit impudentissimis men-
 „ daciis.

„ Quoniam verò Anonymus me
 „ reprehendit , ut consulat saluti eo-
 „ rum , quos putat , meo dicto fuisse
 „ scandalizatos , cur non excusavit
 „ illud meum dictum illo argumen-
 „ to , quo immediatè post textum
 „ meum supra allegatum , demon-
 „ stravi Romani Pontif. primatum?

Verum non consulebat scandaliza-
tis, sed præfatis mendaciis, suâ mali-
tiâ, subornavit scandala, velut meâ
culpâ subcreverint. Pono meum ar-
gumentum ab Anonymo malitio-
sissimè præteritum.

Romanus Pontifex est successor D.
Petri Principis Apostolorum : Tenet
primatum in universum Orbem : Est
verus Christi Vicarius : Est Caput to-
tius Ecclesie : Est omnium Christi-
anorum Pater, & Doctor : Cui à D.
N. JESU Christo in B. Petro tra-
dita est plena potestas pascendi, regen-
di, & gubernandi universam Eccle-
siam :

Is verò, qui est successor D. Pe-
tri Principis Apostolorum : ac te-
net primatum in universum Or-
bem : estque verus Christi Vicarius,
& Caput totius Ecclesie, omnium-
que Christianorum Pater, & Do-
ctor ; Cui à D. N. Jesu Christo in
B. Petro tradita est plena potestas pa-
scendi, regendi, & gubernandi univer-
sam Ecclesiam, necessariò habet au-
thoritatem infallibilem in proponenda,
& de-

Et declaranda universa Ecclesia, ex cathedra, doctrina fidei Christiana, & jurisdictionem segregandi à cœtu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant:

Ergo Romanus Pontifex habet auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda universa Ecclesia, ex cathedra, doctrina fidei Christiana, & jurisdictionem segregandi à cœtu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant.

„ Quid sibi vult in præfato argumento hæc periodus, [Cui à D. N. Jesu Christo in B. Petro tradita est plena potestas pascendi, regendi & gubernandi universam Ecclesiam?] Heu, „ animum eversum odio, & invidiâ, „ nec dum intelligis, primatum Romanam Pontificis, uno & eodem argumento, demonstrari ex definitione Concilii Florentini simul & „ ex sacro textu.

„ Huic argumento accedit aliud, „ exaratum in iisdem Actis disputationis Rheinfelsinæ, quod Anonymus debuerat adducere, si non

„fictè , sed ex corde consulere vole-
 „bat scandalizatis : sic enim argu-
 „mentor.

*Innocentius Papa X. succedit Petro ,
 supra quem fundata est Ecclesia, con-
 tra quam non prævalebunt portæ in-
 feri :*

*Is, qui talis est , habet infallibilem
 jurisdictionem, scilicet, in decretis fidei,
 super universam Ecclesiam :*

*Ergo Innocentius Papa X. habet in-
 fallibilem jurisdictionem, in decretis fi-
 dei, super universam Ecclesiam.*

„ Mihi porrò hæc perpendenti ,
 „ videtur, hunc Anonymum, & si qui
 „ sunt alii ejusdem farinae , tantum
 „ præsumere de reliquorum homi-
 „ num simplicitate, & animi facilita-
 „ te, quantum ego præsumpsi de eo-
 „ rundem prudentia , & mentis acu-
 „ mine : nimirum credidi certo cer-
 „ tius , neminem Aatholicorum, ne-
 „ dum Catholicorum fore , qui mihi
 „ verteret ignorantiae, quod dixerim,
 „ primatum Romani Pontificis non
 „ posse demonstrari ex solis sacris li-
 „ bris, siquidem in illis nulla fiat men-
 „ tio

„tio Pontificis Romani. Ille verò
„speravit conciliare mihi infamiam
„præfatis mendaciis patulis ad ocu-
„lum, velut reliqui hominum, hæc
„auditori, & lecturi, essent demen-
„tati. Quapropter si qui sunt ejusmo-
„di, hos volo sublevare, exponendo
„illa, unde inferri possit primatus
„summi Pontificis: sunt autem
„hæc.

*Christus concessit D. Petro primatum
super universam Ecclesiam:*

„Hæc propositio potest probari ex
„solo sacro textu, scilicet, hoc præci-
„puè; *Pasce oves meas.*

*Christus voluit, primatum D. Petro
concessum, transire ad Episcopos Petri suc-
cessores*

„Hæc propositio potest probari ex
„solo sacro textu, illo præcipuè;

*Super hanc petram adificabo Ecclesiam
meam.*

*D. Petrus sedit Episcopus Antio-
chia;*

*D. Petrus suffecit Antiochia in suum
locum alium Episcopum;*

D. Petrus sedit Episcopus Urbis Romæ;

D. Petrus sedit Episcopus Urbis Romæ.

D. Petrus obiit Episcopus urbis Romæ.

„ Hæ quatuor propositiones nullo
 „ modo possunt probari ex sacro tex-
 „ tu, probantur tamen ex traditione
 „ Apostolica & Ecclesiastica.

*Innocent. X. est Episcopus Urbis Ro-
 mæ:*

„ Hæc probatur notorietate facti,
 „ & autoritate Cardinalium, à qui-
 „ bus fuit electus. Hinc clarissimè
 „ constat, primatum Romani Ponti-
 „ ficis non posse probari ex solo sacro
 „ textu, neque ex sola traditione Ec-
 „ clesiastica, sed sacro textui accedere
 „ debet traditio Apostolica, & Eccle-
 „ siastica. Est porro hæresis pernicio-
 „ sissima, excludere traditione Apo-
 „ stolicas, & urgere solum sacrum
 „ textum in dirimendis quæstionibus
 „ de doctrina fidei.

„ Hæc dixerim, mi Pater, ut me-
 „ cum, & aliis confratribus nostris
 „ gaudeatis de puritate meæ doctri-
 „ næ, quam culpæ nequiverint tales
 „ osiores, & invidi, nisi confictis men-
 „ daciis ad stuporem impudentibus.

Rifi

„Risi porrò in exordio hujus Epistolæ,
 „quod homo iste, prægnans ingen-
 „tium querelarum contra Valeria-
 „num, ediderit murem ridiculum,
 „si tamen mendacia illa muribus
 „comparanda.
 „ Verùm dum hanc Epistolam fi-
 „nio, risum illum converto in lu-
 „ctum: Vereor enim, Anonymum
 „istum esse unum de Ecclesia mali-
 „gnantium, qui alienâ laude ita vul-
 „nerantur, ut nequeant sanari alio
 „emplastro, quàm publicâ infamiâ
 „laudati, ut non gloriatur omnis ca-
 „ro in conspectu illorum: qui alieno
 „merito ita offenduntur, ut culpa
 „hæc nullo piaculorum genere possit
 „expiari, quàm exitiali ruina bene-
 „merentis, ut nulli quicquam debeat-
 „ur, quàm illis: super hoc plan-
 „gam, & ululabo, faciam planctum,
 „velut draconum, & luctum, velut
 „struthionum, quia desperata est
 „plaga eorum. Neque tamen mul-
 „tùm commoveor, quòd Anony-
 „mus iste indulserit stomacho, cor-
 „rupto invidiâ, & odio: hæc plâ-

„ga non est desperata. At pœnitentia
 „de tanto peccato desperanda vide-
 „tur, si is credat, se obsequium præ-
 „stare Deo, dum mendaciis impu-
 „dentissimis conatur, innocenti non
 „solum detrahere favorem, & bene-
 „volentiam, sed & eidem coacervare
 „odium, & infamiam coram Orbe
 „universo. Me puderet esse Christia-
 „num, si hoc facinus non involvit
 „culpam mortalem coram Deo, &
 „ejus Ecclesia. Hæreticum pronun-
 „cio eum, qui contumaciter secus
 „sentit, qui ve negat, calumniatorem
 „illum obligari ex debito justitiæ ad
 „restitutionem famæ. Hi fovent do-
 „ctrinam malam, hæreticam, & pro-
 „ximam atheismo, & superbia eo-
 „rum ascendit semper: traditi à Deo
 „in reprobum sensum, ut hisce con-
 „tumeliis dehonestent propriam di-
 „gnitatem. Convertat hunc homi-
 „nem Deus, pro cuius salute tu mi
 „charissime Pater mecum deprecare
 „Salvatorem nostrum, à quo tuæ di-
 „lectioni ptecor felicitatem. Dabam
 „Ratisbonæ 18. Aprilis 1653.

Con-

CONtra hanc Epistolam nemo Jesuitarum exiliit: nimirum, decebat in pugna subjacere mendacio inexcusabili: sperabam tamen, aliquid residui pudoris inhibiturum calumnias, & mendacia ulteriora. Quin imo non desperabam restitutionem famæ ex hac periodo præfatæ Epistolæ.

Me puderet esse Christianum, si hoc facinus non involvit culpam mortalem coram Deo, & ejus Ecclesia: Hæreticum pronuncio eum, qui contumaciter secus sentiat.

Sed nil minus: imò accessere novæ calumniæ, nullo Jesuitarum comparente, aliis subdelegatis ad id muneris.

Subdelegatur Vir catholicus, qui, personatus sub nomine Jocosi Severi Medii, tutius, & impudentius invehitur in Disputationem Valeriani, habitam cum D. Petro Haberkornio. Præfatur hoc Epigrammate:

Quod legis hîc, Lector, fors nunquam contigit, Orbi

Romani fraudes Styx regit atra Pape.

Quod legis hîc, Lector, probat Experien-
tia Mundo,

Pontificisque cohors pectore firmat
idem.

Ergo lege, atq; vide, quas fraudes evomat
Orcus.

Conservet nobis dogmata sana Deus.
Et sacro Imperio tueatur munera Pacis,
imperiumq; suo fulciat auxilio.

Casaris atque Domum firmet, quo robore
forti.

Cœlitus emisso terreat usq; Thracem.

Cave scandalizeris, Theophile: jo-
catur Jocosus, non enim est Luthera-
nus: est tamen Severus in Valeria-
num, mediusque inter ipsum, & Ha-
berkornium ad correctionem hære-
sis Valerianæ: his enim titulis Je-
suitæ excusarunt in Urbe factum hoc
insolens. Confutavi Auctorem infamem: ex qua confutatione delibo ali-
qua huc spectantia.

Pagina 7. in ipso exordio mei
Commentarii me explico in hanc
sententiam:

„ Traducor enim longe lateque
„ cum amaritudine, & pruritu sua-
dendi,

„ dendi, doctrinam meam, quam im-
„ pendi in procuranda conversione
„ hæreticorum, esse pravam, damna-
„ tam, aut mox damnandam: libros
„ à me editos esse perniciosos: taceo
„ alia his homologa. Mihi vero ex-
„ optanti senectam tranquillam, &
„ deducere canitiem meam pacifice
„ ad Superos, nil potest accidere mo-
„ lestius defensione meæ doctrinæ
„ adversus afflictos errores in fide.
„ Quod enim ex omnibus aculeis est
„ aliud, quod me pugnat? fama læ-
„ sa? sit salva quoad doctrinam sa-
„ nam: reliquam infamiam tolerabo
„ cum beatitudine Evangelica. Gra-
„ tia apud homines? Contemno il-
„ lam, quæ est pendula à judicantibus
„ non audita parte altera. Tempo-
„ ralia? Vivo ex prædio paupertatis
„ inconsumptibili, nihilque habens
„ possideo omnia. Imò nec deest fa-
„ ma bona, nec gratia apud viros cla-
„ rissimos. At vero non patiar ma-
„ culam doctrinæ non sanæ. Nec ta-
„ men, occupatus contemplationibus
„ jucundissimis, amo distractionem.

,, ad redarguendos , qui per insidias
 ,, detrahunt meæ doctrinæ: si , in-
 ,, quam , hæc moliantur per insidias,
 ,, scilicet, ad aures privatas; ad fæmi-
 ,, narum credulitatem; ad indocto-
 ,, rum simplicitatem; ad malevolo-
 ,, rum stomachum. Equidem scio,
 ,, Valerianum his artibus male audi-
 ,, re etiam apud plerosque sui aman-
 ,, tes. Hos vero non consolabor apo-
 ,, logia sufficienti: Utrique. Qua? En-
 ,, illam: Illam , inquam , meam Epi-
 ,, stolam, de qua supra, & in calce hu-
 ,, jus Opusculi appositam. Eos vero
 ,, omnes quos deprehendo irretitos
 ,, mendaciis illis , remitto ad illam
 ,, epistolam: ad ejus contactum ne-
 ,, dum ad lectionem , mox disinvol-
 ,, vuntur imposturis, quibus implica-
 ,, bantur.

,, Hos vero , quos curare nequit E-
 ,, pistola illa , commendo Deo. *Do-*
 ,, *mini Domini sunt exitus mortis.* Qua-
 ,, propter tenore præsentium contra
 ,, sæpefatas traductiones provoco ad
 ,, Epistolam illam , utpote quæ bre-
 ,, viter, clare, candide, & accurate de-
 regat

„tegat diffamantium fines, passiones
„implexas, symptomata, mendacia,
„ & cætera huc spectantia, idque tam
„justicatè ut nemo mortalium fue-
„rit ausus illi quicquam opponere:
„nec puto, ullum ausurum. Sin vero
„sint, qui Christianè invadant meam
„doctrinam, quid facturuses Vale-
„riane? paucis.

„Cum primis ajo, neminem mor-
„taliùm à me postulasse unquam ra-
„tionem meæ doctrinæ, per modum
„Judicii, aut correctionis Evangeli-
„cæ: Non Guardianus, non Provin-
„cialis, non Generalis nostri Ordi-
„nis: non Episcopus: non Papa: non
„alius ullus.

„Secundo: si ullus mortalium, au-
„toritate Judicis Ecclesiastici, vel
„argumento, me reddiderit conscium
„ullius mei erroris circa fidem, pro-
„mitto in facie Ecclesiæ, me, edito
„publice libro, retractaturum erro-
„rem meum.

„Tertio: Promitto insuper, me
„eodem libro, in tali casu edendo,
„propalaturum Orbi, virum illum,
„qui

„ qui mihi illuxerit doctrina, quam
 „ ignorabam, adjuncta laude debita,
 „ & gratiarum actione devotissima.
 „ Quarto: Eos vero, qui nec se-
 „ cundum normam Judicii, neque
 „ per modum correctionis fraternæ,
 „ scilicet, non Christianæ, quærunt
 „ lumen mihi erranti, sed infamiam,
 „ traductione composita, existimo
 „ homines non bonos: qui si putent,
 „ his traductionibus se præstare ob-
 „ sequium Deo, ajo, hos, ut pronun-
 „ ciavi in sæpèfata Epistola, fovere
 „ doctrinam malam, hæreticam, pro-
 „ ximamque Atheismo.
 „ Quoniam vero, tametsi queam
 „ tueri veritatem adversus errores, &
 „ mendacia, tamen nequeo munire
 „ justitiam adversus Potentiam; pro-
 „ testor coram Deo, & hominibus,
 „ me esse, & fore immunem sive à
 „ culpa, sive à nota desidix, si quan-
 „ do non præstitero illa, quæ vir gna-
 „ vus in defensione suæ famæ & do-
 „ ctrinæ solet præstare. Sunt, qui sub
 „ specie pietatis intrant: mox vero,
 „ occupata Tyrannide, inferunt vim,
 „ &

„ & gloriantur in malitia, qui poten-
 „ res sunt in iniquitate. Vim vi repel-
 „ lere licet sine Auctoritate ; sed vi-
 „ ribus deficientibus, invoco Aucto-
 „ ritatem, quæ sit innocentia præsi-
 „ dium.

Quid tibi videtur, Theophile? plu-
 rima sunt, quæ stupefaciant Virum,
 quantum vis pium, & eruditum. Ta-
 lia à Talibus?

His adjungo ex eodem meo Com-
 mentario hanc Quæstionem, à me
 motam, & definitam:

Unde his mendaciis tantus progressus.

„ **H**Æc dixerim, Pater Rev. ad
 „ Objectiones, quas Jocosus ex-
 „ aggerat ex persona Catholicorum,
 „ non per jocum, sed vere & realiter.
 „ Libet porro scrutari, quot, qui-
 „ busve pedibus mendacia hæc per-
 „ vadant ubique locorum, cum alio-
 „ quin dicantur habere pedes curtos.
 „ Paucis. Gradiuntur pedibus duo-
 „ bus: Quadrupedia enim non men-
 „ tiuntur. Quibus? Ignorantia cre-
 „ dulonum, & interventione Caco-
 „ dæmonis.

„ dæmonis. His duobus pedibus,
 „ mendacia, non quævis, sed hæc,
 „ ambulant. Mira, inquis, audio,
 „ & sciscitaris de progressu menda-
 „ ciorum, verusne sit? Opportune,
 „ dum hæc scribo, accipio litteras,
 „ quæ solæ faciant fidem. Repetii
 „ per amicum à quopiam Bibliopola
 „ ad Rhenum exemplaria si quæ su-
 „ peressent, de Regula credendi, de
 „ Luce mentium, & de prima parte
 „ meæ Philosophiæ. Is respondit in
 „ hæc formalia. *Sciat igitur P. Vestra,*
 „ *quod Bibliopola respondeat, se quidem*
 „ *omnes à P. V. A. Rev. specificatos li-*
 „ *bros recepisse, adeoque ad dispositionem*
 „ *suam eosdem asservare, de quibus, prout*
 „ *libuerit, dissonere possit: non habere se*
 „ *spem, eosdem aut vendendi, aut distra-*
 „ *hendi, eò quod N. N. Coloniae, & alibi,*
 „ *opera illa omnibus ita invisa & odiosa,*
 „ *vel suspecta reddiderint, quod nemo am-*
 „ *plius ad eadem afficiatur: qui & apud*
 „ *suos secreto spargere non erubescunt,*
 „ *P. V. A. Rev. doctrinam nuperam Pri-*
 „ *matus Romani ex scriptura & c. non se-*
 „ *cus ac illam Fansenii, è cathedra, pro*
 „ *hare-*

„ hæretica à Papa declarandam. Heu!
 „ quid non audent perversi hi, & malitio-
 „ si homines! *ms siglogorff*
 „ Nulla porro dies sine linea: seu
 „ nullus Tabellarius sine ejusmodi E-
 „ pistolis. Excurrunt ergo, teste hac
 „ Epistola, hæc mendacia Germaniam
 „ totam. Hollandi enim sunt finitimi
 „ Colonienfibus. Hungari Moravis,
 „ & Austriacis, unde hæc scribo. Imo
 „ excurrunt ab actis Disputationis
 „ Rheinfelfinæ ad mea Opera de Re-
 „ gula credendi, de Luce mentium, de
 „ Philosophia: non gradiuntur mo-
 „ do: saltant: volant. Noto insuper
 „ in his litteris non nominari eos, qui
 „ me traducunt, sed intelligi sub du-
 „ plici N. N. Nimirum sunt terrori:
 „ sunt per se noti; velut in Orbe non
 „ fit alia ejusmodi Tyrannis, ita ut o-
 „ pus non sit nomine proprio. *ms*

„ Gradiuntur ergo hæc mendacia
 „ & pervadunt Orbem Ignorantia
 „ credulorum, & interventione Ca-
 „ codæmonis. Non enim omnis
 „ ignorantia datur culpæ. Ignoro ar-

„ rem militarem sine ulla labe meæ
 „ conditionis. Alius est immunis à
 „ culpa, si Theologiam ignoret: nec
 „ tamen Viro non Theologo suaferis,
 „ Valerianum peccare in Theologi-
 „ cis, ipso, aut ejus textu non consul-
 „ tis. Viro inquam; secus, si non sit
 „ Vir, sed homo quidam, & credu-
 „ lus. Hi ergò secernuntur à Viris;
 „ & seponuntur, credituri omnia in-
 „ consulte, & imprudenter, quorum
 „ ignaviam sagaces illi æstimatores
 „ variæ indolis filiorum hominum,
 „ taciti inter se rident false, & jucun-
 „ de. Num ex Viris Principibus, quo-
 „ rum interest animadvertere in do-
 „ ctrinam male sanam quæ vel levissi-
 „ me gliscat ex cerebro cujusvis mor-
 „ talium, postulavit Valerianum aut
 „ reum, aut suspectum aut fraterne
 „ monendum de ulla parte doctrinæ
 „ minus sanæ? Sed Turba hæc Credu-
 „ lonum sunt facillimæ impressionis.
 „ His vero mendacia illa eructant in-
 „ alios, & hoc modo deinceps pro-
 „ pagantur: neque Cacodæmone,
 „ velut altero pede, opus esset diffamati-
 „ onem

,, mationi ordinariæ. Mei traductio
 ,, superat ingenium humanum, imò
 ,, & malitiam: Fortassis datur exerci-
 ,, tio patientiæ, longanimitatis, & de-
 ,, spicientiæ vanitatis vanitatum. Nec
 ,, tamen putes, me hinc duntaxat pe-
 ,, tere argumentum de interventione
 ,, mali spiritus; sunt & alia plura, qui-
 ,, bus ad id credendum persuadeor,
 ,, quæ brevitatis studio prætereo: sus-
 ,, ficiat dicere, Cacodæmonem pa-
 ,, trem esse Mendaciorum, turbarum
 ,, concitorem, osorem Christianæ
 ,, charitatis, tabescentem odio & in-
 ,, vidia. A tali Cacodæmone libera
 ,, nos Domine: Scribebam Brunæ
 ,, Anno Domini 1653. Die 10. No-
 ,, vembris.

PUtasne, Theophile, candorem
 meum Orbi pro palatum, de ad-
 mittenda cum gratiarum actione cor-
 rectione meæ doctrinæ, si ea exorbi-
 tet à regula fidei, meruisse apud Jesui-
 tas Christianam correctionem? Mi-
 nime. Congeminantur publicæ voces,
 Valerianum in Urbe esse convictum
 do.

doctrinæ hæreticalis, & ideo a motum
 à Disputatione contra hæreticos: pro-
 hibitum in super edere sua scripta: &
 velut fama hæreseos non me con-
 spurcet ad votum calumniantium,
 aggrediuntur Epistola, ad me scripta
 à Principe, exprobrare mihi impuri-
 tatem morum, subdelegatis ad hanc
 calumniam Viris Spectabilibus, Reli-
 giosis, & doctissimis: ut, publicatis
 exemplaribus hujus Epistolæ, vehe-
 mentior esset præsumptio contra
 Valerianum, si taceret: taciturus au-
 tem putabatur, prohibitus, typo quid-
 quam vulgare. Edidi tum secundo
 meum Commentarium in Jocosum,
 cum Appendice, cujus majorem par-
 tem subjungo.

APPENDIX
 AD
 COMMENTARIUM
 VALERIANI MAGNI
 FRATRIS CAPUCCINI,

in librum infamem

M. Jocosi Severi Medii,

cui accedit

APPENDICULA.

VALERIANUS

LECTORI.

” **A** Nno præterito , hoc ipso
 ” mense Februario , sub cujus
 ” finem scribo , destinaveram
 ” typo hanc Appendicem : sed occur-
 ” rebant causæ , ob quas meam fa-
 ” mam litarem alterius honori. Nunc
 ” vero vulgatur scriptum sub hoc ti-
 ” tulo ;

” *Causa , cur Celsiff. Principi Ernesto*
 ” *Landgravio Hassiæ non probatur ha-*
 ” *bitatio*

„bitatio PP. Capuccinorum in Oppido S.
 „Goaris.
 „Id verò urget editionem Appen-
 „dicis, & additionem Appendiculæ:
 „illam præmitto qualem conscripse-
 „ram ante annum: hanc subjungo:
 „quibus, amice Lector, si addideris
 „lectionem mei Commentarii in M.
 „Jocosum, cognosces satis clare, ve-
 „lut ex ungue Indolem obscuram, in-
 „tegro sæculo conspicuam.

APPENDIX.

„**D**Um meus Commentarius in
 „librum infamem M. Jocosi Se-
 „veri Medii Viennæ, subjicitur præ-
 „lo, Ego redux ex Moravia Ratis-
 „bonam, hîc deprehendo multo evi-
 „dentius, esse plerisque fixum, &
 „immutatum, dehonestare, imò insi-
 „mulare errorum in fide Disputatio-
 „nem publicam, inchoatam à me, &
 „collegis meis Capuccinis cum DD.
 „Haberkornio, Calixto, & Crocio:
 „cujus traductionis vidi, nedum au-
 „divi

„ divi, argumenta pernicioſa, mihi
 „ pridem ignota. Recurrit porro pro-
 „ verbum, quo magis tritum, eò evi-
 „ dentius ex frequenti experimento
 „ approbatum, ſcilicet, *omnino*
 „ *Omnia ſi perdas, & famam ſervare*
 „ *memento.*
 „ Nec puto, ullam conditionem
 „ hominum perſentiſcere ex fama
 „ læſa plus detrimenti, quam nos Ca-
 „ puccinos, quippe quibus nemo ho-
 „ minum ſit pauperior ex inſtituto,
 „ & magis exutus ornamentis, quæ
 „ conciliant reverentiam viris non
 „ adeò probis, imò notorie malis. Si
 „ ſal inſatuatum fuerit, ad nihilum va-
 „ let ultra, niſi ut mittatur foras, &
 „ conculcetur ab hominibus. Talis eſt
 „ ſors, & indoles Capuccinorum,
 „ quorum indemnitati exiſtimo de-
 „ bere conſuli, non ſolum manifeſta-
 „ tione veritatis, ſed & nonnulla con-
 „ fuſione adverſantium, quos com-
 „ peſcat dentata humilitas, & patien-
 „ tia Evangelica. *Eſtote, inquit mitis*
 „ *& humilis corde, prudentes ſicut ſer-*
 „ *pentes, & ſimplices ſicut columba.* Ea
 „ porro,

„ porro, quæ nunc primum erum-
 „ punt in meam notitiam, sunt hæc.
 „ Vulgatur industriâ diligenti, fuis-
 „ se per epistolam, ex Urbe datam,
 „ prohibitum mihi, edere controver-
 „ sias de fide, & vacare conversioni
 „ hæreticorum.

„ Propagatur exemplar literarum,
 „ ad me scriptarum 8. Julii, anni
 „ 1653. quæ aculeatissime me arro-
 „ dunt in moribus, nedum in do-
 „ ctrina.

„ Prostat libellus impressus, qui
 „ conatur evincere, me falso expo-
 „ brasse Auctori anonymo calum-
 „ niam de doctrina hæretica, mihi
 „ ab illo imputata.

„ Hæc verò, & alia ejusmodi mul-
 „ to plura, spectant infamiam, desti-
 „ natam præfata Disputationi publi-
 „ cæ: quapropter illam, eatenus con-
 „ spurcatam, volo emundare ab illis
 „ sordibus.

„ Porro,

CAP. I.

*Utrum Valerianus interdica-
tur editione Controversiarum,
& studio conversionis
Hereticorum.*

PERCREBUERAT hæc infamia anno
præterito, unde suspicabar, me
traduci apud ipsam congrega-
tionem Eminentissimorum Cardi-
nalianum, qui vacant negotiis fidei
propagandæ, quos per Epistolam
percontabar, esse me titulo do-
ctrinæ non sanæ, an alio quovis,
delatus apud exedram illam Pur-
puratorum; Retuli epistolam ab
Eminentissimo Cardinali, tunc
nuncupato Pamphilio, & Præfe-
cto ejusdem Congregationis, da-
tam Romæ, 25. Aprilis, anni
1653. signatam à Dionysio Mas-
sari, Secretario ejusdem Congre-
gationis, cujus authographum ser-
vatur apud me. Hæc Epistola me
certiorem facit, Patres illos existi-
mare, non esse consultum Comi-

„tiis Imperialibus, si gravitati ne-
 „gotiorum intercedant publicæ dis-
 „putationes de fide: distinguendum
 „que inter A catholicos, qui sunt
 „pertinaces, & contumeliosi, & il-
 „los, qui sunt humani, & discreti.
 „Cæterum habet epistola illa aliquas
 „periodos, unde solutio propositæ
 „quæstionis peti debet. Reddo lati-
 „nitati id, quod Italicè scribitur.
 „Exordium illius epistolæ est hoc:

Opinio olim concepta de zelo, &
 præstantia Vestræ R. erit semper ea-
 dem apud hanc Sac. Congregationem
 de prop. fide: quapropter debet tan-
 dem deponere suspiciones illas, quibus
 perturbatur, præcipue verò de concer-
 nentibus Disputationes, quas Vestra
 R. invit cum Ministris hereticis.
 „Tale est exordium: adjungo perio-
 „dum extremam. Cæterum Persona,
 & doctrina Vestræ R. adhibebitur in
 omnibus gravioribus occasionibus, qua
 contingere possint. Omitto alia ejus-
 „modi: hæc enim sufficiunt viris
 „candidis, & prudentibus.

CAP. II.

Satisfit objectis contra Valerianum in Epistola, ad eum data, 8. Julii 1653.

„ **A**uctorem Epistolæ non pro-
 „ palo: qui legit intelligat. Re-
 „ spondi anno præterito, 14. Julii, &
 „ sub finem mei Responsi, exarati
 „ idiomate Italico, excuso, quòd non
 „ satisfecerim omnibus objectioni-
 „ bus, usus his verbis formalibus,
 „ nunc Latinè redditis;

*Epistola tua complectitur centum
 alia capita, non concernentia negotium
 hoc, quæ prorsus transilio, ne te affli-
 gam, si ad singula reponerem, quare
 ponenda essent.*

„ Fateor me credidisse, Epistolam
 „ præfatam fuisse conceptam, & di-
 „ ctatam minùs consultè magisque
 „ speravi suppressionem, quàm ti-
 „ muerim propagationem: ut ut ve-
 „ ro successisset, malui apud Scripto-
 „ rem malè audire, quàm eum contri-
 „ stari

„stari confutatione erubescenda.
 „Imò eadem ratione nunc quoque
 „mihi tempore à pluribus, quæ pos-
 „sem dicere in rem meam, ratus,
 „meam patientiam non fore acu-
 „leatius laceffendam. Nullius mor-
 „talium favorem mercabor, prosti-
 „tutâ famâ meâ. Pono illa duntaxat,
 „quæ altius penetrant, punguntque;

Adm. R. Paternitas (inquit)
 non audit omnia, quæ ad me dese-
 runt, non dico à Iesuitis, contra hos
 enim adversum signum non tectæ, aut
 latentis alienationis erexit: sed ab
 aliis laudabilibus Ordinibus, spectabili-
 busq; Religiosis, & catholici Viris,
 qui certè, prout ad aures meas sapius
 pervenit, longè aliter loquuntur, quàm
Adm. Rev. Paternitas vestra sibi
 imaginatur. Paulò infra: O qualia,
 quibus tamen verè tangeretur, per-
 ciperet: sed nolim *Adm. R. Paterni-*
tatem vestram contristatam, &c.
 Tandem infra subdit hæc: Imò *N.*
 summopere cavit, ut cum præter me,
 Religiosorum quidam doctissimus ac
 præcipuus alterius Ordinis, calamo
 desen-

defensionem ejus suscepturus, vehe-
 menter rogavit, à propalatione unius,
 alteriusve rei, Adm. R. Paternita-
 ti vestræ minùs honorificæ, abstinere-
 tur, ne hæc scandalosa contentio sume-
 ret incrementum, &c. Hominum
 „ plures sunt mali, quàm boni, sunt-
 „ que proniores ad concipiendam
 „ malam opinionem de aliis, quàm
 „ bonam. Per Deum immortalem!
 „ quid sentiunt de Valeriano lectores
 „ Epistolæ illius? Ad has crimina-
 „ tiones Valerianus tacet integro an-
 „ no. Silentium hoc est suspectum.
 „ In faciem hæc exprobrantur Vale-
 „ riano, & tamen obmutescit. Num
 „ contremiscit, veritus accusatio-
 „ nem, & Severitatem Judicis? Imò
 „ verò; est cur ponamus trepidatio-
 „ nem hanc ipsissimam causam silen-
 „ tii, eò magis suspecti, quò Vale-
 „ rianus est alioquin plus æquo ani-
 „ mosior. Consideretur hic illius Epi-
 „ stolæ textus:

*Si non desierit: compelli
 me, & in conscientia obligari
 non tantùm ad demonstrandum rem*

comillid

omnem cum omnibus circumstantiis
 suæ Sanctitati, atq; Eminentissimis
 Cardinalibus Pamphilio, & Ghisio, &
 Congregationi de propaganda fide, sed
 etiam, &c.

„ Quanta, licet non malè meritis,
 „ patior, quia propulsaverim contra
 „ Auctorem anonymum crimen de
 „ doctrina hæretica! Sed dic Vale-
 „ riane, quâ machinâ detrahes au-
 „ thoritatem Viris laudatissimis, spe-
 „ ctabilibus, doctissimis, religiosissi-
 „ mis, qui, teste illâ epistolâ, te car-
 „ bone tam atro notarunt? Undique
 „ angustia. Ignoro Personas: quas,
 „ tamen si nossem, forassis non inces-
 „ serem pro merito. Sunt individua
 „ vaga: sed dictorum petulantia est
 „ præcisa, & signata. Ecquidem sa-
 „ tis intelligo ex ipsa epistola, vidi
 „ illos esse egregios ardeliones in exa-
 „ cuenda rixa. Ultronei accurrunt,
 „ suggeruntque ligna igni, plus æ quo
 „ flagranti: at vero latent sub specie
 „ innocentiaë propugnataë. Tacebó-
 „ ne? Scio quid faciam. Subjiciam
 „ viros illos doctissimos, & specta-
 „ bilissimos

„bilissimos quaestionibus: eos agam
„in equuleum, quo crucientur in
„honore, si non expriment, effun-
„dantque in Orbem probra, impu-
„tata Valeriano. Ago ætatis meæ
„annum sexagesimum octavum, &
„quingagesimum tertium in Ordi-
„ne Capuccinorum, in quo nulla est
„dignitas, quæ mihi non obtigerit
„aut suffragio regulari, aut quam
„non abnuerim: adhibirus insuper
„tractandis gravioribus negotiis à
„Regibus, Cæsaribus, & summis
„Pontificibus: visus propterea in
„Aulis omnium penè Principum
„Catholicorum: nec tamen scio, me
„aliquando fuisse juridicè accusa-
„tum, denunciatum, aut inquisitum.
„Non effero, si quid cum laude præ-
„stiti: infamiam duntaxat, quæ mi-
„hi inuritur, detergo. Non delirui
„sub modio, sed de candelabro aut
„illuxi, aut infordui.
„Itaque eos, qui eatenus, ut di-
„ctum est, cudunt aduersum me præ-
„sumptionem, violentissimam in
„malum, subijcio huic torturæ:

Pronuncio, viros illos, (fortassis in-
 noxios) esse *Nebulones spectatissi-*
mos, doctissimosq; mentiri impudentis-
 sime, si crimina illa non propalaverint.
 » Judicibus verò, nominatis ad ter-
 » rorem meum, humillimè juxta, &
 » fidentissimè dico; *Quis ex vobis ar-*
 » *guet me de peccato,* cujus cognitio
 » conveniat Foro vestro? Nullum
 » per DEI gratiam extitit meum
 » factum, ex utero matris ad hanc
 » diem, quod, vel leviter, dehonestata
 » re possit meam aut præteritam, aut
 » præsentem conditionem. Huc ade-
 » stote Ardeliones: loquimior, &
 » propalanto super tecta, quæ in au-
 » rem dixistis, & mentiti estis.
 » Sed sunt, qui sentiant, his con-
 » tentionibus scandalizari Catholi-
 » cos, nedum Hæreticos. Iple sum
 » in eadem sententia. Scandalum
 » fuit, imputare Capuccinis, edito
 » libello anonymo, doctrinam hæ-
 » reticam. Huic scandalo consultum
 » fuit, demonstratâ innocentia no-
 » strâ. Scandalum est, constituere
 » Valerianum, scripto publicato, sub
 præ-

„præsumptione violentissima mul-
 „torum criminum. Huic scandalo
 „occurritur equuleo, seu torturâ
 „præfatâ. Sed sint, qui has ipsas
 „innocentiæ manifestationes dent
 „scandalo. His dicitur : *Necesse est,*
ut veniant scandala.

Ductis ergo Jesuitis in illo E-
 quuleo, præstolabar aut resti-
 tutionem famæ, aut juridicum pro-
 cessum contra meas hæreses, & alia
 crimina : at verò cœpi contremi-
 scere, cum intellexi, Jesuitas dedu-
 cere Principem ad Summum Pon-
 tificem, accusaturos Valerianum, &
 postulaturos prohibitionem, imò
 incendium publicum, & infame mei
 Commentarii in Jocosum. Sed nec-
 dum scio, me accusari, multò mi-
 nus prohiberi, suspendi, aut suppri-
 mi Commentarium illum. Prodiit
 tamen Decretum, mihi exitiale ;
 nempe hoc ;

Decretum S. Congregationis generalis de propaganda fide, habitæ die 6. Decembris, 1655.

Sacra Congregatio, justis de causis mota, deliberate decrevit, nulli Missionario Apostolico, cujusvis gradus, conditionis, præminentia, Religionis, status, &c. in posterum licere aliquod Opus proprium, seu alterius, sub quovis pretextu, per se, vel per alium, seu alios, typis mandare, absq; ipsius S. Congregationis expressa licentia in scriptis in forma solita, &c. sub pœna privationis Officii, vocis activæ, & passivæ, suppressionis ejusdem Operis, & excommunicationis latæ sententiæ, ipso facto incurrendæ, ac soli Sanctissimo D. N. reservatæ: præcipiendo suprascriptis, & cuilibet ipsorum, ut in casu quo dictam licentiam obtineant, eandem in ipsius Operis initio imprimere teneantur sub iisdem pœnis. Non obstantibus quibuscunq; privilegiis, facultatibus, licentiis, &c. etiam

orete.

oretenis alias datis, seu concessis: que omnia & singula per præsens Decretum revocata omnimode censeantur, ac pro revocatis habeantur.

Concordat cum suo originali in (L.S.) Cancellaria Apostolica existente.

Benedictus de Rubéis Cancell.

Decretum hoc dicitur sancitum, & promulgatum occasione cuiusdam Missionarii Apostolici, qui ad Mosæ tractum ediderit libellum famosum in quendam Episcopum, quod mihi, velut Missionario, fuit à Nuncio Apostolico in Aula Cæsarea intimatum.

His verò præclare gestis, Princeps reducit in Germaniam, Beato Joanne à Rosenthal Jesuita, eisdem quondam à confessionibus, mortuo in Urbe & Jacoso quoque sine joco extincto. Porro vigore hujus Decreti deprehendi, & consideravi me imbellem: Ego enim sine usu præli sum inermis in con-

fictu contra inuasores famæ bonæ,
 & propagatores infamiæ terribissimæ,
 frustra invocata tot annis auctori-
 tate Judicis, necdum discussis tene-
 bris, quas Jesuitæ offundebant: qua-
 propter cœpi timere novos assultus,
 præstolabar tamen auxilium ex alto.
 Sed non propterea desideo iners, sed,
 execratus Jesuiticam tyrannidem,
 Decretum illud apud S. Congrega-
 tionem asserui subreptitium, & apud
 Summum Pontificem denuncio So-
 cietatem Jesuitarum, corruptam,
 aut hæresi, aut atheismo, observatu-
 rus, ut se defendant, ut me accusant.

Dum verò hæc actitantur, exhi-
 betur mihi Epistola, ad me exarata
 à Principe, quam ubi perlegi, occur-
 rebat exprobratio, facta à Semei
 Regi David, cum fugeret à facie
 Absolon: *Egredere, egredere* (cla-
 mat Semei) *Vir sanguinum, vir Be-
 lial: reddidit tibi Dominus universum
 sanguinem Domus Saul.* Semei confi-
 derabat David ejectum, profliga-
 tum, & planè exterminandum, cui
 pro-

propterea petulantius exprobrabat
iniquitatem in Regem Saul.

Sed mi Theophile, qualem existi-
mas tenorem illarum litterarum ?
Dicam paucis : Est talis, qualem
Jesuitas puduit exarare sub suo no-
mine : Pudet & me, reponere totam
Epistolam : Subjungo tamen litteras
meas, ea de re scriptas ad S. Congre-
gationem. Arrige aures, Theophile,
sed subaudi Jesuitas in Persona Prin-
cipis.

Eminentissimi, &c.

» **P**ostremis meis litteris, quas pri-
» ma Maii scripsi ad S. Congre-
» gationem de fide prop. opposui
» Decreto mihi intimato subreptio-
» nem : hisce verò expono ejusdem
» Decreti duplex malum, inde mihi
» obveniens: nempe animantur, &
» armantur plurimi ad conspurcan-
» dam meam famam: Ego verò exu-
» or armis defensivis.
» Plures sunt, qui me volunt infamem,
» scilicet, Jesuitæ, & tres illi
Hære-

„ Hæretici, cum quibus inieram Dis-
 „ putationem publicam. Hi oppo-
 „ nunt meæ doctrinæ catholicæ tex-
 „ tus sacros: Illi affingunt mihi Pro-
 „ positiones hæreticas contradicto-
 „ rias illis, quas ad oculum habent li-
 „ bri, à me typo vulgati. Ego vero
 „ Missionarius Apostolicus, de vestra
 „ auctoritate, & mandato prohibeor
 „ retundere hos, & illos sine vestra
 „ facultate, nunquam obtenta, nec, si
 „ sustinero, obtinenda. Facti veri-
 „ tatem ostendo duobus argumentis.
 „ I. Jesuitæ, cum disponentur pu-
 „ blicè imputare mihi hæresim, prius
 „ obtinuerunt à Vobis (Patres Emi-
 „ nentissimi) prohibitionem, mihi
 „ factam titulis honestis, de non con-
 „ tinuanda Disputatione inchoata,
 „ & imprimendis meis ea de re Tra-
 „ ctatibus: qua prohibitione illi ar-
 „ mati, me inermi, ediderunt libel-
 „ lum anonymum, quo traducor,
 „ velut asseruerim, Primatum Ro-
 „ mani Pontificis non posse probari
 „ ex sacro textu: tametsi meus tex-
 „ tus habeat, quod non possit pro-
 „ bari

„ bari ex Solo sacro textu. Concla-
 „ matumque fuit ab illis contra Va-
 „ lerianum, quasi hæreticum, amo-
 „ tumque eo titulo à disputatione,
 „ & à publicatione suorum Operum,
 „ me frustra tot annis implorante
 „ vestram providentiam, & prote-
 „ ctionem, non ex defectu vestro, sed
 „ ex industria, & arte Jesuitica.

„ 2. Quoniam vero non sum eo-
 „ usque hebes, ac stolidus, qui patiar
 „ tantam infamiam, compescui illo-
 „ rum petulantiam, editâ multiplici
 „ Apologiâ, quam cum ferre neque-
 „ ant, procurarunt in Urbe vario
 „ molimine edi Decretum illud, quo
 „ destituor usu typi, non solum ne
 „ in clarescam aliqua laude ingenii, &
 „ doctrinæ, verum etiam ut contra
 „ inermem insurgant armati edendis
 „ libellis ad meam infamiam. Testor
 „ Deum in animam meam, quod ab
 „ intimatione præfati Decreti, cœpi
 „ circumspicere, sicunde prodeat ali-
 „ quid ejusmodi: prodiit verò 17.
 „ Maii, Epistola Celsissimi Princi-
 „ pis Ernesti Landgravii Hassiæ, scri-
 „ pta ad

„pta ad me Rheinfelsâ, 28. Martii
 „anni labentis, sub hac severissima
 „comminatione, sua propria manu
 „his verbis exarata:

*Si volueris, contra meam expecta-
 tionem, super hoc scripto respondere,
 non potero praterire, quin id ipsum A-
 lexandro nostro Magno ostendi cu-
 rem.*

„ Hæc porrò Epistola, quæ implet
 „sex folia, exhibet plurima, digna
 „gravi animadversione, quam pro-
 „pterea optarem typo vulgari, si spe-
 „ctarem duntaxat meum privatum
 „commodum: volo tamen inde de-
 „libare nonnulla, quæ confirmant
 „veritatem facti, quod mihi confir-
 „mandum proposui, scilicet, quod
 „eâ prohibitione armentur illi, me
 „exarmato. Cùm verò multa, ut di-
 „xi, sint in hac Epistola digna gravi
 „animadversione, unum est planè
 „intolerabile viro non hæretico, &
 „non infami. Ait bonus ille Prin-
 „ceps:

*At, prout ante monui, satius erit, si
 Romam eas, atq; illic defendas Rhein-
 felsensem tuam assertionem, non posse
 nimirum*

nimirum Primatum Romani Pontificis (id est jurisdictionem ecclesiasticam S. Petro, atq; in eo ejus successoribus concessam) ex solo sacro textu probari: si causam istam peregeris, te reducem, & victorem cum processione excipiemus, scriptumq; Patris Rosenthal Colonia, & Moguntia publicis flammis deinde exuretur.

„ Hæc ille; & paulò supra sic inquit:

„ Mi Valeriane, si quantum tua valeant experiri cupis, Romam quaso proficiscere: sumptus itineris non tantum ego largiar, sed & à Superioribus licentiam pro te petam, ut & sistere te possis coram Summo Pontifice Alexandro V. I. I. atq; illic causam tuam agere, &c.

„ Ait ergo, me disputantem Rheinfelsæ cum Haberkornio, asseruisse, „ has duas Propositiones, quas fateor „ esse hæreticas:

„ 1. Jurisdiction Ecclesiastica Sancto Petro concessa, non potest probari ex solo sacro textu:

„ 2. Jurisdiction Ecclesiastica concessa

sa

sa in Sancto Petro ejus successoribus non
 potest probari ex solo sacro textu.

„ Equidem in Actis Rheinfelsinæ
 „ Disputationis, typo editis dixi:

Hanc Thesin (de Primatu Roma-
 ni Pontificis) non quimus inferre ex
 solo textu sacro, siquidem in Bibliis
 nulla fit mentio Pontificis Romani.

„ In Epistola verò apologetica ad
 „ P. Bonaventuram, sæpius typo vul-
 „ gatam, & à Principe in præfatis
 „ ejus litteris examinatum, meam
 „ sententiam de hac quæstione sic
 „ expono:

Christus concessit D. Petro Prima-
 tum super universam Ecclesiam:

„ Hæc propositio potest probari
 „ ex solo sacro textu, scilicet, hoc
 „ præcipuè, *Pasce oves meas.*

Christus voluit, Primatum, D. Pe-
 tro concessum, transire ad Episcopos
 Petri successores:

„ Hæc propositio potest probari
 „ ex solo sacro textu, illo præcipuè,
 „ *Super hanc Petram ædificabo Eccle-
 „ siam meam.*

Petrus sedit Episcopus Urbis Roma:
 Hæc

non
ina
na-
e ex
blis
ad
yul-
atis
ana
fic
ma-
pari
hoc
Pe-
opos
bari
uè,
ecle-
ma:
Hac

„ Hæc propositio nullo modo pot-
est probari ex sacro textu: proba-
tur tamen ex traditione Apostolica,
& Ecclesiastica.

„ Sic ego sensi, sic sentio. Id testan-
tur plurimæ meæ Epistolæ, scripto
exaratae ad ipsum Principem, ad
S. Congregationem de fide prop.
ad alios plerosque. Id evincunt
illi ipsi mei Tractatus, in quos Prin-
ceps suis litteris animadvertit; &
tamen traducor ad sensum contra-
dictorium hæreticalem. Quid co-
gitem? Princeps protestatur, se non
habuisse Socium in fabrica suæ E-
pistolæ. Quid igitur dicam? vel
ignoro, vel supprimo. Reliqua hu-
jus Epistolæ pene omnia sunt ejus-
dem coloris.

„ Ut verò mihi inurat culpam do-
ctrinæ hæreticalis, interpretatur
testimonium, & laudem S. Con-
gregationis de bonitate meæ do-
ctrinæ, hoc Elogio.

„ *Noli autem (inquit) existimare,*
mibi, aliisq; cognitam non esse cau-
sam, cur tibi, cum Ratisbonæ esses, Ro-
mâ

mā mandatum fuerit, ne quos alios li-
 bros publicares: interpretaris quidem
 tu, id ad politicas considerationes fu-
 etum fuisse, ne Protestantes inde offen-
 derentur: at quæ verisimilitudo in eo?
 & cur P. Keddio Iesuitæ, aut P. Al-
 phonso Straimos Augustiniano talis in-
 hibitio facta non est? quorum uterq;
 hic publicè è suggestu concionibus, al-
 ter multis editis scriptis, non cessabat in
 eisdem Comitibus Protestantes infestare.
 Certe risum mihi excusserunt approba-
 tiones, & encomia, quæ pro te citasti.
 Dominus Meshovius quidem qui alias
 censura librorum præesse non solet, ut
 & alii Colonienses, in lætitia illa, quam
 de conversione mea conceperant, non
 fuere parcit alium. At quis non novit,
 quam facile istæ approbationes impe-
 trentur, dum multa in honorem per-
 sonæ, quæ talia petit, transmittantur,
 quod si ad exactam, & rigidam incu-
 dem revocanda essent, asperiores cen-
 suram vix effugerent. Hac ille.
 Ut autem profundius eradice-
 re opinionem de bonitate meæ do-
 ctrinæ, alio argumento enervat
 vestram

„ vestram ea de re sententiam, exa-
 „ ratam litteris ad me datis, conce-
 „ ptis, & subscriptis à Secretario S.
 „ Congregationis, inquit,

*Litteræ autem D. Massarii, qui
 Congregationi de pr. f. à secretis est,
 parum ad rem faciunt: aliter enim
 per civilitatem vix poterat tibi re-
 spondere.*

„ Princeps non est benè informa-
 „ tus: ego enim nullam Epistolam
 „ accepi unquam ab illo D. Secre-
 „ tario: tantum ille abest à partiali
 „ affectu erga meam Personam. Ve-
 „ rùm sufficitur alia objectio, si hæc
 „ non censeatur congrua: nimirum
 „ sic succedit textus Epistolæ:

*Minus bene etiam ergo Patres So-
 cietatis affectus (scilicet Massarius)
 tuo in eodem odio tanto promptius po-
 tuit velificari.*

„ Cum vero hisce interpretationi-
 „ bus obstaret non damnatus Romæ
 „ meus Commentarius in M. Joco-
 „ sum, quid comminiscitur, ne, vel
 „ hinc, extret argumentum, meam
 „ doctrinam non esse damnatam in
 „ Urbe?

„Urbe? Sic interpretatur neglectam
„censuram:

„Noli autem existimare, tui causa
non prohibitum fuisse Roma Commen-
„tarium tuum: contigisset id haud du-
„bie, nisi prudenti consilio consultius vi-
„sum fuisset talia supprimere, ne magis
„curiositas ex prohibitione accendere-
„tur.

„Hic Commentarius non fuit ve-
„nalis: nec ejus ullum exemplar fuit
„ulli communicatum, nisi ex mea
„dispositione, qui servabam omnia
„exemplaria, quæ non fuerunt sup-
„pressa.

„Itaque si quis censeat de mea Do-
„ctrina ex sententia hujus Principis,
„ea est hæretica. Quid vero sentiat
„de mea Persona, declarat hoc Elo-
„gio:

Facile hinc apparent motus animi
„tui: & quidem de te metuendum fuis-
„set post causam tuam Rome damna-
„tam.

„Nimirum, si ea damnatio non
„fuisset dissimulata, prudenter. At
„vero quid in eo casu deliberasset
„Valerianus? paucis innuit.

Vidi

Vidi enim (inquit) te multo majores ,
cum semel laxarunt fræna affectibus suis ,
in quas postea misérias se non præcipites
dederant ?

„ Demum occurrit famæ universa-
„ li de mea cooperatione ad ejus redu-
„ ctionem ab hæresi ad fidem catho-
„ licam , quam expungit , ac denigrat
„ sequenti contestatione.

Inter alia autem , quæ in te displicere
possunt , jactantia tua ista est , qua nun-
quam non gloriaris de tua Apostolica ad
has Rheni partes missione , quam tu qui-
dem cum ipse sollicitaveris , non decebat
de ea tantum triumphum agere , & tan-
quam si multa eximia patraveris , te ef-
ferre. Crede mihi , non ita affectus erat
P. Rosenthal. Præstitisti forte aliquid
ad Conjugis meæ conversionem , in qua
Deus tua opera uti voluit : at extra hanc,
non est , quod alia tibi trophæaingas. Ra-
ronis Bomburgi conversio ad fidem catho-
licam falso tibi ascribitur æque , ac mea ;
uterque enim nostrum plus profecit lectio-
ne librorum de fidei controversiis , quam
colloquiis Religiosorum , & debemus id do-

D

num

Vidi

num divina miserationi, & gratia. Non dico hoc ideo, quod me tui pudeat, prout tu id interpretaberis, sed ut Veritati patrocinium praestem. De dotibus tuis, quas Deus tibi non temnendas largitus est, plus praesumis, quam debebas, abutens illis ad fastum, & vanitatem. Ipse nosti, cum primum me Vienna apud Alphit anum Principem vidisti, me jam semina catholicae veritatis in pectore fovisse: tu autem ultro (id est falsissimum) per litteras operam tuam Romae obtulisti, ut huc veniendi potestas esset, putabas nimirum pro Dei gloria, aut, quod vereor, pro tua quoque gloria, aliquid magni praestandi occasionem fore.

Hæc Princeps: qui insuper tribuit meæ felicitari, quod Hæretici, à se provocati, noluerunt mecum disputare, velut sim impar pro tali munere.

Debes autem (inquit) hoc fortuna beneficium, quod tres illi Protestantium hæreticorum doctissimi Calixtus, Crocius, & Haberkornius, metu aliquo, ne inter se discordes in mutuas rixas prorumperent,

rent, *Francofurtum venire recusarunt, si enim eò venissent, quaso quid de te factum fuisset?*

„ *Hæc sane, & alia multa, quæ habet ejus Epistola, objiciuntur mihi, acerbe satis: & tamen excusat, quod acerbiora cohibeat.*

Opera pretium (ait) non est longiori refutatione omnium aliarum tuarum calumniarum, & ineptiarum immorari, quas contra R. Patrem Rosenthal, totamque Societatem effutiisti, & c.

„ *His ergo à me relatis, probatum volo Vobis (Patres Eminentissimi) vestras prohibitiones, de non e-*
 „ *dendis meis Operibus, animasse,*
 „ *& armasse, animare, & armare*
 „ *Hæreticos, & Jesuitas, ad conci-*
 „ *liandam mihi infamiam hæreseos,*
 „ *& morum corruptorum, me exar-*
 „ *mato: quibus præpeditus talia pa-*
 „ *trior. Christiano pudori lito ne-*
 „ *glectam exaggerationem hujus fa-*
 „ *cti. Vos ipsi, Patres sapientissimi,*
 „ *recogitate, quæ prudens reticeo,*
 „ *& decernite decernenda: meque*

„ subducite à dura necessitate confu-
 „ lendi meis rationibus ex dictamine
 „ legis naturalis, ubi deficiat auctori-
 „ tas publica, cui humillimè com-
 „ mendo causam meam. Dabam
 „ Viennæ, 27. Maij. Anno 1659.

His adjungo Epilogum, ceu coro-
 nidem harum litterarum, qua
 complectitur quidquid infandi, & ne-
 fandi imputari possit Homini spur-
 cissimo. *Imo, inquit, securus sum, si
 quis decimam partem tuorum defectuum
 monstrat, illum à consortio Ordinis istius
 protinus eliminandum.* Non tamen no-
 minat meas blasphemias, adulteria,
 fornicationes, ebrietates, homicidia,
 aut ullum aliud flagitium: retuli e-
 nim omnia ejusmodi ad S. Congrega-
 tionem in præfatis litteris.

Quid tibi videretur, Theophile? Di-
 cam, quid mihi videatur. Hoc ipsum,
 quod tibi. Volo tamen expendere ac-
 curatius hanc antilogiam, inferen-
 dam, defuncto Valeriano, Annali-
 bus, in quibus infamia Valeriani cen-
 sebi-

sebitur inter portenta, & miracula
Societatis: Contraho potiora in u-
nam summulam.

Impurantur mihi præcisè in termi-
nis duæ Hæreses.

Pronuncior damnatus hæresis à
Summo Pontifice.

Si quid boni operis præstiti, id
vertitur vitio procuratæ laudis hu-
manæ.

Si quæ talenta mihi sunt à Deo
concessa, vituperantur, ut malè im-
penfa.

Demum contemnor, velut indi-
gnus, qui vivam in Ordine Capucci-
norum.

Hæc est Synopsis calumniarum,
quæ, ut exprobratæ in faciem, evase-
runt in contumelias, & convicia,
quibus respondet neglecta in litteris
consueta urbanitas, versa in severita-
tem Personæ indignantis & castigant-
tis scelera, & infamiam.

Porro hæc indignatio transit à
Mardochoo in universam gentem
Capuccinorum. Capuccini sunt igno-

rantes ; ridiculi ; inepti Missionibus apostolicis : alta præsumentes : sunt scandalo hæreticis ob præsumpta merita ex vitæ austeritate : demùm cum exeunt claustrum , sunt pisces extra aquas , & propterea pellendi ex S. Coare.

Heu me ! *Quid sum miser nunc dicturus : quem Patronum rogaturus : cum vix justus sit securus ?* Non tamen dejicior. Testor Deum , quod de imis visceribus cordis mei parco Jesuitis : oro Deum pro illorum incolumitate, paratissimus ad obsequia : imò me miseret eorum. *Quomodo obscuratum est aurum optimum !*

Nihilominus consulere oportet meæ famæ ab hac insectatione, & Ecclesiæ catholicæ ab hac peste.

Meam famam scio non esse læsam apud illos , quibuscum convivo : apud alios verò , qui me ignorant , nec aliunde sciunt , quàm ex Jesuitarum industria , pessimè audio : horum verò sunt multa centena millium. Jesuitæ servant in cavea famam al-

tam

tam, quam emittunt, per uasuram
 celerrimè Regna, & Provincias, ne-
 dum Urbes, & familias. Ad nutum
 Chori-magistri clamant, & concin-
 nunt Musicantes: Ad nutum unius
 Jesuitæ, laudantur, & vituperantur,
 quos uolunt: Sunt in scholis multa
 centuriæ Scholium, qui eadem die
 implent uocibus illis Urbem quan-
 tumvis magnam: taceo reliqua ejus-
 modi adminicula.

Mea porrò infamia urit consan-
 guineos, affines, Ordinem Capucci-
 norum, atque insuper est indecora
 Catholicis: & licet duplici editione
 mei Commentarii in Jocosum obsti-
 terim qualitercunque, tamen, cum
 ille Commentarius nec sit, nec fuerit
 uenalis, pauca enim exemplaria com-
 municavi prudentioribus, existima-
 vi id sufficere ad sedandum pruri-
 tum calumniandi: Sed, ut uides Theo-
 phile, plaga refricata manavit san-
 guine.

Consulturus ergo meæ famæ,
 cogor innuere aliqua, ex quibus

Homines sanæ mentis intelligant ;
 me fore Asinum stolidum ; in super
 suspectum hæreseos, & sceleratum ;
 si iudicium de falsitate calumniarum
 non eijciam ad victoriam.

Nil omnium confirmat Jesuita-
 rum imposturas vehementius illo
 Decreto, quo prohibeor edere quid-
 quam meorum Operum. Illud
 est, instar sigilli apostolici, appen-
 sum authographo, ex quo da-
 mnor hæreseos, & scelerum infando-
 rum.

Decretum hoc suavit Celssimo
 Landgravio Ernesto, esse verissimas
 criminationes Jesuitarum contra
 Valerianum. Cur non ita crederet
 vir prudens? cur inde vir candidus,
 & amans fidei catholicæ, non ex-
 probraret mihi hæreses, & scelera
 mea?

Ridet ille, rident illi laudes, mi-
 hi tributas ex Urbe, oppositas fa-
 ctis ex eadem Urbe. Sugillant illi
 meam stoliditatem, quod his lau-
 dibus propulsaverim exprobratio-

nes mihi factas in proscenio Eccle-
siae.

Quàm rident omnes, ac singuli
universalitatem illius Decreti, qua-
si non petat unum Valerianum! Sed
illud esto sancitum, ac promulga-
tum in Orbe universo per modum
legis, obligantis omnes, ac singulos
Missionarios Apostolicos totius Ec-
clesiæ: quanti est hæc lex humana, ut
nequeat dispensari in casu infamiæ,
inde grassantis contra Virum, nec ci-
tatum, nec auditum, nec exauditum:
contra, inquam, virum grandævum,
optimè meritum de sede apostolica:
qui insuper vixerit annos quinquaginta septem Capuccinus, non eje-
ctus, sed promotus, aut vocatus ad
supremas totius Ordinis præfectu-
ras.

At negatur, illo Decreto absolutè
prohiberitypum, sed illum duntaxat,
qui exercetur sine speciali facultate
Sacræ Congregationis.

Sumus fungi? Si uno Valeriano sic
inhibetur typus, post infandas crimi-

nationes Jesuitarum, insanit, qui non intelligit, illum eo Decreto trahi in suspicionem violentam hæresium, & aliorum scelerum.

Sed esto: teneatur Valerianus petere facultatem à S. Congregatione: quare ergo non petit? Imò postulavi, & expostulavi per annos sex, nectamen obtinui. Paucis te volo, Theophile: Conscripsi anno 1653. Disputationem, habitam cum D. D. Petro Haberkornio, Ioanne Crocio, & Georgio Calixto, quam, præter ordinarias censuras, iussus ex Urbe, tradidi examinandam Nuncio Apostolico, tunc Ratisbonæ agenti, & Episcopo illius loci, à quibus laudatur Opus; negatur facultas imprimendi: præcipitur transmitti ad Urbem, ibi examinandum accuratius, nec tamen toto quinquennio quidquam rescribitur. Imò illi, ad quos dicitur directum, negant, se illud accepisse, aut vidisse, Nuncio præfato ostendente Epistolam in contrarium.

Quid hoc monstri? Exhorrescis,
Theo.

Theophile, Romam innui ream everſæ juſtitiæ? Nil minus. Nilve quod mireris. Quid ſibi vult Spiritus Sanctus, cum ſic monet: *Noli reſiſtere contra faciem potentis, nec coneris contra idum fluvii, &c.* cap. 4. Juſtitia apud Principes juſtos, & prudentes, everſa arte, & potentiâ Miniſtrorum, eſt frequens: Juſtitia verò, everſa aſtu, & potentiâ Jeſuitarum, eſt multò frequentior: neque aliud quidquam ſic tonant in Orbe afflicti, & oppreſſi, quàm Jeſuiticam tyrannidem, exercitam in plurimos, & irreverentiam in Principes, quorum miniſterio abutuntur.

His porro enarratis, quid conſilii mihi ſuggeris, Theophile? Infamia inuſta non poteſt ſingi execranda, & ſpurca magis: prohibeor jure naturæ, & ex lege divina illam tolerare.

Extrema quæque, & mortem (ſalvâ conſcientiâ) malo ſubire quàm non obſiſtere.

Jesuitæ, toto sexennio postulati apud Judicem competentem tot calumniarum, contumeliarum, & conviciorum, non puniuntur.

Jesuitæ vel non prohibentur infestari ulterius, vel prohibiti non parent.

Mihi esurienti, & sitienti justitiam, nulla administratur.

Diffamatio præfata confirmatur vehementissimè illo Decreto, sancito, & promulgato à Judice, cujus justitiam, & protectionem imploravi.

Prostant venalia Opera eorum Catholicorum, quibuscum disputavi, à quibus traducor in triumphum, quasi aut profugus, aut ejectus à Disputatione.

Meæ Responsiones, quibus illi convincuntur, & norma habitæ Disputationis comprobatur, supprimuntur in Urbe.

Exclamo, & peto, aut puniri si malus, aut compesci Jesuitas, si innocens, & neutrum obtineo.

Annos;

Annos plus quadraginta impendo
Operi philosophico, & Theologico
ad publicam utilitatem, quod prohi-
beor edere.

Dedi Orbi illa Specimina ingenii,
& doctrinæ, ex quibus Viri non vul-
gares sperant incrementa veritatis ab-
ditæ: id verò exhorrent, & præpe-
diunt Jesuitæ.

Recusavi Missionem Apostolicam,
velut intolerabilem Jesuitis, qui, post
excitatas alias turbas, essent tandem
commoturi contra me ipsam Con-
gregationem de eâ propagandâ, Sum-
mumque Pontificem: & tamen co-
actus sum, quod reliquum est meæ æta-
tis impendere huic ministerio.

Annis triginta laboro, gravissima
perpeffus, cum emolumento fidei
catholicæ, sine impensis, sine mer-
cede.

His, inquam, recensitis, quid
consilii mihi suggeris, Theophile,
qui ista legis? Ego, qui ista scribo,
scio, quid faciam. Consolidabo
veritatem meæ Doctrinæ: & eni-

tescere faciam meam innocentiam, traductam ad forum humanum, & ad Orbis iudicium. Aggredior id operis. Hæreses mihi imputatæ excusæ sunt, velut à siliçe, ex hoc meo textu :

Post atatem D. Petri, Pontifices Romani successores ejus habent auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda uniuersæ Ecclesiæ, ex cathedra, fidei Christianæ doctrinam, & jurisdictionem segregandi à cætu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant. Hanc, inquam, thesin non quimus inferre ex solo sacro textu, siquidem in Bibliis nulla sit mentio Pontificis Romani : sed neq̃ ab auctoritate Iudicis Ecclesiastici possumus precise, sine argumento theologico, confirmare illam thesin : Nos enim inter Decreta Ecclesiastica, fidem concernentia, nullum scimus, quod Pontifici Romano tribuat expressè infallibilitatem auctoritatis.

Profiteor in medio Ecclesiæ catholicæ paulò explicatius quàm feci, meam de illa quæstione sententiam, pridem à me publicatam in
Urbe

Urbe apud præcipuos S. R. C. Cardinales, hoc scripto.

NODUS QUÆSITUS IN SCIRPO

VALERIANI MAGNI

Fratris Capuccini,

Ad

P. LUDOVICUM

à Salice, Sacerdotem ejusdem
Ordinis.

TUa charitas, & prudentia, mi
charissime Ludovice, desiderat
rescire rationem, cur in Dis-
putatione anno 1652. habita cum
D. Petro Haberkornio, dixerim,
me non scire ullum textum sacrum,
nullumve Decretum Oecumeni-
cum, quod præcisè in terminis tri-
buat infallibilitatem Pontifici Ro-
mano, definienti ex cathedra quæ-
stiones de fide: Videtur enim tibi,
me hinc debuisse timere tempesta-
tem post exortam: nec tamen me,
ob id, existimas minus circum-
spectum:

„ Ipectum : quapropter curiosus in-
 „ quis rationem hujus facti , velut
 „ arcanam.

„ Tuo postulato paucis satisfacio,
 „ tibi que revelo id, quod nolebam.
 „ credi factum ex intensione directa.
 „ Disponebam meo exemplo , & te-
 „ nore mei argumenti theologici pro
 „ auctoritate Pontificis Romani, cau-
 „ tere revocare , si qui rem occasione il-
 „ lius Disputationis , plerosque mo-
 „ dernorum Theologorum ab illa
 „ præcisa *Infalibilitate* , ad eam lo-
 „ quendi formulam, quæ servatur ab
 „ Oecumenicis Conciliis, & Summis
 „ Pontificibus : scilicet ad illam præ-
 „ cipue , quam citavi ex Concilio
 „ Florentino , cui interfuit Ecclesia
 „ latina , & græca , cum Eugenio IV.
 „ Pontifice Romano, Josepho Patriar-
 „ cha Constantinopolitano , interve-
 „ niente ipso Imperatore Orientis : in
 „ quo Concilio legitur hoc Decre-
 „ tum :

*Item diffiniunt , Sanctam Apo-
 stolicam Sedem , & Romanum Pon-
 tificem in universum Orbem tenere*
 : in usque
 pri-

primatum, & ipsam Pontificem Romanum successorem esse B. Petri, Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusq; Ecclesie caput, & omnium Christianorum Patrem, & Doctorem existere: & ipsam B. Petro pascendi, regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam à D. N. Jesu Christo plenam potestatem traditam esse: quemadmodum etiam in gestis Oecumenicorum Conciliorum, & in sacris Canonibus continetur.

„ Ex quo Decreto, ego Theologicè
„ intuli:

„ Ergo Pontifex Romanus, cum desinit
„ ex cathedra questiones de fide, non potest
„ errare.

„ Huc collimabat series meæ Dis-
„ putationis: videlicet, existimavi, &
„ etiamnum existimo, Theologos nec
„ debere, nec juridicè posse urgere ul-
„ lum, sub nota hæresis, ad assensum
„ assertionis à se illatæ: sufficere, si ur-
„ geamur ad eam fidei professionem,
„ quam decrevit Ecclesia: sufficere,
„ inquam, se profiteri inter Christia-

nos Catholicum, tametsi quis no-
lit esse Thomista, Scotista, Jesuita-
sta, &c.

Vide, ac considera hunc textum
ex secunda Actione Capuccinorum,
impressa Colonix: *Sed prius distin-*
guimus Iudicem Ecclesiasticum à Theo-
logo: Iudex Ecclesiasticus jurisdictione
directivâ proponit, & declarat doctri-
nam fidei Christianæ, quam qui non cre-
diderit, condemnabitur: & coercitivâ
damnat hæresim, & separat hereticum
à cœtu fidelium. Theologus verò caret
omni potestate coercitivâ: directivam
autem habet sine ulla jurisdictione: sci-
licet, non aliam ab illa, quam exercet
Orator supra Auditores, vel ad sum-
um Magister supra discipulos. Non
tamen negamus, nonnullos Theologorum
sibi conciliare auctoritatem à doctrina, &
à sanctitate, alios infamiam, & suspi-
cionem erroris ab ignorantia, & mori-
bus corruptis: quapropter qualitates
personales Theologorum distinguenda
sunt à pondere argumentorum. Hinc
doctrina gratia Decretum legitimi Iu-

dicis

Indicis de doctrina fidei, dicimus Ar-
 gumentum catholicum, quatenus
 obligat universam Ecclesiam; Sen-
 tentiam verò Theologi de doctrina
 ejusdem fidei, dicimus Argumentum
 theologicum.

In Actione verò Capuccinorum
 contra D. Georgium Calixtum,
 impressa Coloniae, his verbis cir-
 cumscribimus nostram sententiam
 de infallibilitate Summi Pontifi-
 cis:

Verum ne allucinere circa nostram
 conclusionem, distinguimus, quod au-
 thoritas Papæ sit infallibilis, à senten-
 tia, quod Christiani teneantur profi-
 teri hanc infallibilitatem. Nos theo-
 logically dicimus, auctoritatem illam esse
 infallibilem; at non intulimus, fide-
 les Christianos obligari ad ejus profes-
 sionem: obligantur tamen sub ana-
 themate admittere Decreta fidei, inde
 emanata, &c.

Plura in hanc sententiam dixis-
 sem, si ea Disputatio non fuisset
 eversa à Jesuitis, damnantibus
 hanc meam cautelam: & quidem

„ eâ severitate, ut non solum velint,
 „ Judicium Episcopi Romani pro-
 „ nunciari præcisè infallibile, sed, id
 „ posse convinci ex solo sacro textu,
 „ scilicet absque traditionibus apo-
 „ stolicis, & ecclesiasticis: quapro-
 „ pter toto Orbe conclamatum est ab
 „ illis contra Valerianum, id negan-
 „ tem. Fateor, me sic sensisse, & sen-
 „ tire: scilicet, secerno Depositum
 „ sacræ Doctrinæ, firmatum auctori-
 „ tate Dei revelantis, & Ecclesiæ do-
 „ centis, à placitis Theologorum,
 „ quorum pleriq; suaderi possunt A-
 „ catholicis, non tamen velut creditu
 „ necessaria ex Decreto Ecclesiæ. Qua-
 „ propter liceat mihi, tam atro carbo-
 „ ne notato, humillimè monere sa-
 „ pientiores, ut reducturi hæreticos
 „ ad fidem catholicam, urgeant pri-
 „ mo & præcipuo loco Depositum
 „ sacræ Doctrinæ, desinantque fati-
 „ gare A catholicos doctrinis notæ
 „ inferioris. Fateor, me etiamnum
 „ mirari consilium Jesuitarum in
 „ Colloquio Ratisbonensi, in quo po-
 „ tuerunt hanc ipsorum thesin, quam
 „ tamen

„ tamen abrupto Colloquio non pro-
 „ barunt ullo argumento.

Judex generalis, legitimus, ordinarius omnium controversiarum, quæcumq; possent oriri in negotio religionis, est Pontifex Romanus, siue solus definiat aliquid, siue definiat cum Concilio generali. Iste Judex semper est infallibilis, quando ex cathedra definit, ut Pontifex, nulli errori obnoxius, &c.

„ Hæc Assertio involvit hæc præ-
 „ dicata de Pontifice Romano :

Est Judex omnium controversiarum, quæ oriri possunt in negotio religionis.

Est judex generalis.

Est judex legitimus.

Est judex ordinarius.

Est judex, siue solus definiat aliquid, siue cum Concilio generali.

Est judex semper infallibilis, quando definit ex cathedra, ut Pontifex.

Est judex nulli errori obnoxius,

„ Nonne consultius fuisset pone-
 „ re hanc thesin ex Concilio Floren-
 „ tino?

Pon-

Pontifex Romanus est successor D.
 Petri Principis Apostolorum: tenet
 primatum in universum Orbem: est
 verus Christi Vicarius: totiusq; Ec-
 clesie Caput: & omnium Christiano-
 rum Pater, & Doctor: cui à D. N.
 IESU Christo in Beato Petro tradi-
 ta est plena potestas pascendi, regendi
 & gubernandi universam Ecclesiam.

Vel hanc ex professione fidei,
 præscripta à Pio IV. post confir-
 mationem Concilii Tridentini:

Sancta Catholica, & Apostolica
 Romana Ecclesia est omnium Eccle-
 siarum Mater, & Magistra: Roma-
 nusq; Pontifex est Petri Apostolorum
 Principis successor, ac IESU Christi
 Vicarius, cui vera obedientia præstan-
 da est à Christi fidelibus.

„ Hæc sapiunt Spiritum, recto
 „ rem Ecclesiæ: illa disputantur in
 „ Scholis. Nimirum, visum est Spi-
 „ ritui Sancto & Ecclesiæ Patribus,
 „ in decursu sexdecim sæculorum in-
 „ ritatis perulantia hæreticali tot
 „ Hæresiarcharum, definire, sicut di-
 „ xi, & non aliter, Auctoritatem,

& Ju.

„ & Jurisdictionem Pontificis Ro-
 „ mani. Haberemus ex cœtu Hære-
 „ ticorum plures Catholicos, si Ju-
 „ risdictio Pontificis proponeretur
 „ illis, ut jubent ipsi Pontifices. Qua-
 „ propter consultius duxi inire Dis-
 „ putationem ad normam œcume-
 „ nicam, quàm ad exemplum Jesui-
 „ tarum.

„ Sed vir, professione Catholicus
 „ opponit, sub ficto nomine Jocosi
 „ Severi Medii hæretici, auctoritatem
 „ Ecclesiæ decernentis esse nullam.
 „ Miror ignorantiam. Scio hæreti-
 „ cos detrahere Concilio generali au-
 „ thoritatem definiendi quæstiones de
 „ fide: sed num, hac detracta, detra-
 „ xerunt & fidem historicam? Te-
 „ statur in Concilio Florentino Ec-
 „ clesia Orientalis, Romanum Pon-
 „ tificem apud illum semper fuisse
 „ creditum talem, qualem defini-
 „ re: id verò mihi argumentanti suf-
 „ ficiebat.

„ Instat porro, definitionem Pon-
 „ tificis esse inefficacem, si non de-
 „ claretur infallibilis. Hæc objectio

„ non potest moveri ab Hæreticis ,
 „ qui nullum recipiunt Decretum
 „ Ecclesiæ , ut ab auctoritate infalli-
 „ bili. Catholici verò sciunt ex De-
 „ creto Ecclesiæ , Papam esse Vica-
 „ rium Christi , &c: ex consequen-
 „ tia verò theologica inferunt eam
 „ infallibilitatem. His satisfactum
 „ putò quæsito tuo , mi charissime
 „ Ludovice.

HAbes , Theophile , expressam
 meam sententiam de illa quæ-
 stione : sed putasne , Jesuitas , rot tur-
 bis excitatis toto sexennio , ivisse e-
 versum sententiam illam ? Minimè ,
 Exhorruerunt Disputationem meam
 publicam in Imperio , quod esset præ-
 ferenda eorum Colloquio Ratisbo-
 nensi. Pono antithesin inter utramq;
 Disputationem.

Illorum Colloquium nullam ha-
 bet fidem certam Protocollis : No-
 stra Capuccinorum Disputatio ha-
 bet indisputabilem , & indisputa-
 ram.

Illorum Colloquium non fuisset

dura

durabile sine incommodis gravissimis, & consequenter non durabile in multos dies: Nostra Disputatio potuisset extendi ad annos cum voluptate legentium acta, & commoditate Disputantium.

Illorum Colloquium excipiebat calamo sensum verborum, vocetenus prolatorum: Nostra Disputatio edebat typo acta, venalia, & exposita Orbi universo.

Illorum Colloquium recusavit scriptionem Actorum ad litteram, quam urgebant Antagonista: Nostra Disputatio urgebat impressionem actorum, quam, tamen si esset pacta, detrectarunt.

Illorum Colloquium rejecit probationem thesisi de auctoritate Pontificis in postremum locum: Nostra Disputatio protrusit eandem thesisi ad primam actionem.

Illorum Colloquium fuit abruptum de consilio Jesuitarum, sicut credere fas est: Nostra Disputatio fuit praepedita, Antagonistis non edentibus acta ad normam pactam utrinque.

E

Illo-

Illorum Colloquium posuit hanc thesin: *Judex generalis, legitimus, ordinarius omnium controversiarum, quæcunque possunt oriri in negotio religionis, est Pontifex Romanus, sive solus definiat aliquid sive definiat cum Concilio generali. Iste Judex semper est infallibilis, quando ex cathedra definit, ut Pontifex, nulli errori obnoxius.*

Nos Capuccini posuimus hanc: *Post etatem D. Petri, Pontifices Romani, successores ejus, habent auctoritatem infallibilem in proponenda, & declaranda universæ Ecclesiæ ex cathedra, fidei Christianæ doctrinâ; & jurisdictionem segregandi à cætu fidelium eos omnes, qui contumaciter eam pernegant.*

Censeant, qui volunt, utra duarum Thesium sit minus obnoxia contradictioni. Quæ sunt illæ controversiæ, quæcunque possunt oriri in negotio religionis? Quæ illa negotia? Pudet. In negotio religionis sapere oportet ex norma Pontificum Romanorum, & Conciliorum generalium. Denique numerata, Theophile, conversos ad fidem catholicam ex il-

lo Colloquio. Hæc addiderim pro
stabilienda catholica veritate doctri-
næ Capuccinorum, in præfata Dis-
putatione.

Supereſt declaratio meæ Innocen-
tiæ, quam deſpero obtinere à Judice,
non ex ejus iniquitate, ſed obſtante
Jeſuitarum arte, & potentia. Heu
quanta, & qualia omittuntur, juſto
terrore malorum, imminentium à
Jeſuitis! Vis Theophile, dem unum,
vel alterum ſpecimen iniquiſſimi
facti, juſte permiſſi, formidine ma-
joris mali?

Jeſuitæ volebant, ut dixi, Capuc-
cinos extorres à S. Goare, & ab admi-
niſtratione illius Parochiæ: quæ emi-
gratio, cum ſupponeret Jus Episco-
pale, non admittebatur. Quid con-
ſiliæx arcano penu theologicæ ſug-
geſſere Jeſuitæ Principi? Decrevit,
præcepit, intimavitque emigratio-
nem his formalibus verbis:

*Denique, cum Princeps ſacrum hunc,
& Seraphicum Ordinem peculiari affectu
veneretur, & complectatur, vehementer
doleret, ſi cogereſtur denique uti jure ſuo,*

atq; aliter, quam quædam Ordinis membra velint, incommoda ab Ecclesia Dei, ipso S. Ordine, domo, & patria sua amovere: nam omnino, atque irrevocabiliter statuit efficere, ut hæc ærumna desinat, usus jure suo Principali, & territoriali, nisi intra duorum adhuc mensium spacium P. P. Capuccini ipsi honori suo consulant, vel ultro, vel S. Congregationis, aut Illustrissimi Nuncii auctoritate compulsi, ex Oppido S. Goaris emigrent: longiorem vero moram illis nequaquam indulgere decrevit, sed elapso illo bimestri abhinc tempore, si aliunde remedium adhibitum non fuerit, rebus suis, per emigrationem Capuccinorum, ipse jure suo, quo poterit, optime prospiciet.

Scilicet, coguntur Capuccini jure territoriali deserere Parochiam, tametsi Nuncius Apostolicus, & S. Congregatio, Eminentissim. Cardinalium, negotiis propag. fidei præpositorum, cui præsidet Summus Pontifex, nollent amovere eos ab illa Parochia. Præclarum sane tyrocinium Principis, noviter conversi ad fidem catholicam, instillatum à Jesuitis, ut

ob id majoris gloriæ Dei Capuccini debeant pelli, & Jesuitæ intrudi.

Scio Regem aliquem petiisse à Summo Pontifice Ecclesiam alterius Ordinis in proprietatem Jesuitarum: quâ concessâ, lamentabantur spoliati: quibus Pontifex respondit, *Rex intimavit, se suo jure concessurum illam, si abnuo: Ego vero sub hac comminatione dabo & Vaticanam.*

Hæc retulerim, ut noscas, quibus imputes justitiam, à me desperatam: Sed deficiente auctoritate Judicis, quid facturus es Valeriane?

Huic pesti oppono hoc antidotum:

Ajo, hanc insectationem Jesuitarum, continuatam integro sexennio contra Valerianum, involvere aut heresim, aut atheismum.

Si Jesuitæ censent, hanc insectationem esse moraliter bonam: Si Jesuitæ censent, hanc insectationem non involvere culpam mortalem: hæc illorum sententia est hæretica, quam si nolint abjurare, sunt formaliter hæretici.

Si Jesuitæ sciunt, hanc insectationem involvere culpam mortalem, nec tamen toto sexennio pœnitent, famamque restitunt, suspecti sunt atheismi.

At excusas, Theophile, Societatem, regesta hac culpa in Personas privatas de illa Societate. Utinam quirem sic sentire. Obstant innumera ejusmodi eorum facta in utroque hemisphærio Orbis terrarum, publice decantata, & execrata, non tamen emendata, multo minus punita.

Obstat huic exceptioni manifesta distinctio actionum Societatis ab actionibus alicujus Socii. Hanc, paucis à me expositam, Summo Pontifici, hic appono:

Constituo regulam discernendi eas actiones Jesuiticas, quæ fiunt auctore ipsa Societate, ab aliis, quæ privatis personis debent attribui. Illæ igitur actiones, de quibus consultant Superiores locales, & Provinciales, deliberatq; Præpositus generalis, attribui debent ipsi Societati: cum enim de communi consensu totius Societatis solus Generalis habeat, ut dictum est, jus deliberandi

de

de illis, quæ concernunt & intrinseca, & extrinseca Societatis, necessario opus ejus sunt opera Societatis; rata habentis, quæ ab illo fiunt: quem si crederent, incidisse in aliquam culpam mortalem, ex tenore Constitutionum Societatis, obligantur loco movere, & alium sufficere loco ejus. Accedit, quod Generalis, tametsi solus, deliberet, consulit tamen plurimos, adhibetque plurimos ad exequendum deliberata. Si ergo Jesuita irascatur, si percutiat, si quid ejusmodi faciat: hæc non sunt imputanda Societati, sed viro privato. Sin vero edat librum; si promoveat apud Principem mancipium Societatis, quantumcunque stolidum: si alia ejusmodi disponat, quæ vehementius fieri inhibentur inconsultis Superioribus: hæc tribuenda sunt Societati, tametsi (ea est ars Jesuitica) ipsi ea impudent privati Jesuitis, quos ad speciem vituperant, loco movent, alibi cum fœnore promovendos. Hæc est regula discernendi Jesuitarum actiones privatas ab illis, quæ obveniunt à Societate.

Itaque infectatio ista fit à Societate, quam ejusmodi actionibus, & commissionibus censeo fovere aut

doctrinam hæreticam, aut atheis-
mum. Adesto Theophile.

Ego sum solus: illi vero triginta
millia, stipati favore, & auctoritate
Principum, Regum, Cæsarum, Pon-
tificum: edant ergo coram Judice
competente unum apicem meæ Do-
ctrinæ, discordantis à fide: edant u-
nam malam actiunculam meæ vitæ,
exantlatæ in decursu annorum 73.:
& ostendant, ob ejusmodi defectus
licuisse sibi sic me insectari. Quod
est meum peccatum? quæve iniqui-
tas mea? Scis Theophile? Dicam.
Fama tulit, me convertisse ad fidem
catholicam duos Principes: id facti
est inexpiabile apud illos Socios.

Exhorresco cogitare, nedum enu-
merare sexcenta capita, distinguenda
in has unica mea insectatione. Tol-
luntur merita: aboletur bona fama:
inducitur infamia hæresium, & ma-
tula scelerum: transeunt à Mardo-
chæo ad gentem universam. Heu,
mendacia multa, conspicua, impu-
dentissima! Heu, abusus Virorum
clarissimorum ad ea perpetranda,

quorum eos pudet, tamen si impudentes! Quid dicam de sublata mihi opportunitate defensionis? de libellis anonymis? de crimine falsi? His vero, velut præclare gestis, componunt vultus ad expressionem vitæ Jesu: se sistunt sacris altaribus; docent universos. Obruor. Hæccine est vita Jesu? Qui hæc non detestatur, non execratur, non dat aut hæresi, aut atheismo, vel insanit, vel est Homo vecors, sine corde, & mente Christiana.

Porro, quandoquidem violentissima hæc insectatio me urfit ad hanc extremam defensionem, subnecto primam mearum Epistolarum, quas immediate direxi ad Sanctissimum D.N. Alexandrum Papam VII., quibus eidem denunciavi horum Sociorum aut hæreses, aut atheismum: excipio bonos: quorum existimo esse multos.

Beati

Beatissime Pater.

„ **P**ost beatorum pedum oscula,
 „ & humillimam meæ devotissi-
 „ mæ subjectionis contestatio-
 „ nem: Ego Frater Valerianus à Me-
 „ diolano, Sacerdos Ordinis Fratrum
 „ Minorum, nuncupatorum Capuc-
 „ cinorum, iussus sub pœna excom-
 „ municationis latæ sententiæ, aliis-
 „ que, expressis in Bullis Summorum
 „ Pontificum, prædecessorum Tuo-
 „ rum, denuncio Sanctitati Tuæ,
 „ me, per longam annorum seriem,
 „ certo certius observare, quod Cle-
 „ rici Regulares, nuncupati Jesuitæ,
 „ dum inhiant divitiis, dominationi,
 „ & gloriæ supra omnes mortales,
 „ plurima palam committunt prohi-
 „ bita, & omitunt præcepta sub pœna
 „ culpæ mortalis, nullum exhibentes
 „ indicium pœnitentiæ, sine qua sunt
 „ suspecti de hæresi: nimirum, si cre-
 „ dant, eas commissiones non esse si-
 „ bi prohibitas, & omissiones non
 „ esse sibi præceptas: sin vero, cogni-
 „ ta culpa, infordescant in illa, sunt
 „ suspecti de atheismo.

Expo-

„ Expono hanc deductionem hoc
 „ exemplo. Titius, Parochus in Ci-
 „ vitate, inducit Notarium publi-
 „ cum, & quatuor testes, ad confici-
 „ endum Testamentum falsum, cu-
 „ jus vafricie hæres privatur hæredi-
 „ tate centum millium aureorum,
 „ quam Titius sibi usurpat, everfâ
 „ justitiâ apud Judicem: quem ta-
 „ men, ut & Notarium, & testes, pro-
 „ nunciat in Sacramento Pœnitentiæ
 „ immunes à culpa, & restitutioni
 „ non obnoxios: se vero tuetur ad-
 „ versus oppreffos, & scandalizatos
 „ omni genere aliorum bonorum
 „ operum, iis exceptis, quæ obstant
 „ consequendis divitiis, dominatio-
 „ ni, & gloriæ, cujusmodi sunt Ora-
 „ tio, Jejunium, Eleemosyna, & quæ
 „ habent meritum, & laudem ab au-
 „ steritate vitæ. Hoc factum involvit:
 „ 1. Crimen falsi in Notario pu-
 „ blico:
 „ 2. Juramentum falsum quatuor
 „ testium:
 „ 3. Furtum centum millium au-
 „ reorum:

„ 4. Oppressionem Justitiæ apud
 „ Judicem :
 „ 5. Publicum scandalum, impoe-
 „ nitentiæ, & impunitatis tot crimi-
 „ num :
 „ 6. Abusum Sacramenti Pœni-
 „ tentiæ.
 „ Hæ sex actiones prohibentur sub
 „ culpa mortali omnibus Homini-
 „ bus per legem divinam, naturalem,
 „ & positivam : qui vero id, aliaque
 „ ejusmodi contumaciter negat, est
 „ hæreticus : cui doctrinæ innixus,
 „ contestata veritate facti, denuncio
 „ Sanctitati Tuæ præfaram Jesuita-
 „ rum hæresim, vel atheismum.
 „ Verum antequam exponam non
 „ paucas earum commissionum, &
 „ omissionum, cum circumstantiis
 „ loci, temporis, & personarum, &
 „ aliis eò spectantibus, volo asserere
 „ Sanctitati Tuæ innocentiam meæ
 „ Denunciationis, non tamen ab uti-
 „ litate ex suppressione hæresis : ea
 „ est per se nota : sed à circumstantiis
 „ meæ Personæ. Nimirum, ab anno
 „ 1653. frequenter in hanc senten-
 „ tiam

„tiam de Jesuitarum hæresi scripsi
„ad S. Congregationem de prop. fi-
„de, aliisque Ministris S. Apostolicæ
„Sedis: nec tamen extitit unus, qui
„ullo modo improbaverit hunc
„meum zelum, quem propterea cre-
„do sanctum, & non displicere.

„Ante annos plus viginti, exara-
„vi scripto ad S. Congregationem
„de prop. fide quatuordecim com-
„missiones, & omissiones, in quibus
„hærebant multis annis contumaces
„Generalis, & duo Provinciales Je-
„suitarum, & alii plures cum suis
„Assistentibus, & Consultoribus,
„quas sum execratus, velut invol-
„ventes hæresim, vel atheismum.
„Illi vero Patres Purpurati, cum ex
„me intellexissent, Jesuitas spargere,
„me inde reprehendi, litteris suis pa-
„tentibus, roboratis appressione si-
„gilli, & subscriptione Eminentissi-
„mi Cardinalis Borgiæ, ultro lauda-
„runt meum illud scriptum, & ze-
„lum, suaseruntque constantiam in
„obsequiis exhibendis Sanctæ Sedi
„Apostolicæ. Provoco ad Archi-
„vium ejusdem S. Congregationis.

Ad

„ Ad hanc Denunciationem sui ali-
 „ quando animatus à Persona, quam
 „ paratus sum manifestare cum deco-
 „ re Actionis, quam instituo.
 „ Patri Wadingo Jesuitæ, tunc
 „ pseudo-Cancellario Universitatis
 „ Carolinæ, satagenti conciliare So-
 „ cietati, animum meum, promisi
 „ mea humillima obsequia, si doce-
 „ ret, præfatas quatuordecim actio-
 „ nes non esse prohibitas sub culpa
 „ mortalitatis vero statim, abrupto
 „ colloquio, indignabundus se inde
 „ proripuit, nunquam postea à me
 „ visus.
 „ Simili studio post aliquot annos
 „ P. Nicolaus Lancittius Jesuita, ex
 „ Provincialis Lithuanicæ, una cum
 „ Barone Breinero Decano Cathedra-
 „ lis Olomucensis, in præsentia ali-
 „ quarum Nobilium Personarum,
 „ multis suadebat concordiam cum
 „ Societate: cui, cum prælegerem
 „ meum scriptum de illis quatuorde-
 „ cim actionibus, non sustinuit finem
 „ lectionis, sed illico evasit: nec meis
 „ litteris de hoc argumento ad se da-

„tis, respondit, nunquam post hæc à
„me visus. *innotuit quædam*
„ Cum hæc, & alia ejusmodi plu-
„ra, me stimulant ad denunci-
„dum S. Sedi Apostolicæ hanc gli-
„scentem, seu potius grassantem in
„illa Societate hæresim, humiliter ea
„de re monui, ex nostro Monaste-
„rio Romano per Epistolam, Mu-
„tium Vitellescum Jesuitarum tunc
„Præpositum Generalem, cujus co-
„piam exhibui Urbano VIII. fœl.
„rec. Summo Pontifici, nec non &
„nonnullis Cardinalibus, qui etiam-
„num vivunt, exemplarque ejusdem
„Epistolæ destinavi ad gloriosæ me-
„moræ Cæsarem Ferdinandum II.
„ut disposita ex tunc Denunciatio
„juridica esset innocentix, ubi Ev-
„angelica correctio nil effecisset.
„Nullum à Mutio retuli responsum:
„nullam in Societate notavi emen-
„dationem. *innotuit quædam*
„ Hisce igitur asseruerim sufficien-
„ter innocentiam meæ Denuncia-
„tionis, velut institutæ secundum
„normam Evangelii Sacrorumque
Cano-

„ Canonum, ad conservandam fidei,
 „ & morum puritatem. Verum ea
 „ spectat & meam incolumitatem,
 „ quam velim protectam contra Je-
 „ suitas, qui propterea me volunt ex-
 „ tinctum, imo sepultum etiamnum
 „ viventem, cum tanto dedecore eo-
 „ rum, quorum protectionem invo-
 „ co, ut hoc meum privatam com-
 „ modum spectet catholicae fidei in-
 „ tegeritatem. Id vero exponam pro-
 „ ximis meis litteris. Dabam Brunae
 „ Moravorum, 28. Aprilis 1656.

Quid tibi videtur, Theophile?
 Audi, ac intellige. Provocavi
 plurimos, imo Caesares, ac Pontifi-
 cem, iterumque provoco, ad ulciscen-
 dam injuriam, factam illi Societati,
 si mea Denunciatio non involvit il-
 la, quae sufficiant compellere Judi-
 cem ad inquisitionem juridicam, nisi
 obstant rationes prudentiae politicae.
 Tu vero sciscitaris, quo fructu de-
 nunciaverim? Paucis. Non est meum
 rescire, quid Pontifex in re ista gra-
 vissima delibera verit, fecerit, aut di-
 xerit.

herit. Ignoro, nec quæro scire. Illud
candide affirmo, neminem mortali-
um (excipio unum ex Jesuitis)
me reprehendisse aut dissuasisse pro-
secutionem inchoatæ Denunciatio-
nis, & detestationem artium Jesuiti-
carum.

Tu vero sciscitaris, quid ego sen-
tiam de exitu hujus negotii? Fateor,
me non laudaturum, si ex abrupto
instituat talis, ac tanta inquisitio.
Apostema necdum maturum non
debet incidi. Neque hæc Societas, vi-
gente ejus auctoritate apud Princi-
pes, debet subjici hisce quæstionibus.
Dixi, Theophile: at frustra, si his non
accedat unum. Quod illud? Editio,
& Publicatio hujus Apologiæ.

Faxo igitur, & publicabo hanc
meam Apologiam ex ipsa Jesuita-
rum doctrina: Illi enim novissime
docent, licere cum moderamine in-
culpatæ tutelæ mendacio infamare,
imo & mactare eum, quem scias ire
conspurcatum tuam bonam famam.
Licebit ergo & Valeriano edere, &
publicare hanc Apologiam, contex-
tam

tam non mendaciis, sed veritate conspicua: non ad infamiam alienam, sed ad propriæ famæ restitutionem, & ad infamantium juridicam emendationem.

Licuit Jesuitis impune edere typolibrum sub persona Jocosæ Acatholici, ut quirent ad satietatem invehî in Capuccinorum Disputationem: cur non liceat Valeriano, deficiente, ex illorum malitia, publica justitia, edere Apologiam?

Imo cur non præcipior exulare ab hominum consortio, si non diluo objecta? Curve Jesuitæ non jubentur secedere à consortio bonorum, aut satisfacere objectis ab universo Orbe?

Vale Theophile. Scribebam Viennæ, Anno 1658. Mense
Novembris.

F I N I S.

A D.

ADDENDA.

Pag. 75. In Epistola ad S. Congregationem, prope finem, ante illa verba (Hæc sanè, & alia multa) ponantur sequentia, scilicet:

ID, Deo aspirante, factum fuisset in illa Disputatione, quod actum est in alia, à me Gedani celebrata cum Bartholomæo Nigrino quinque congressibus, urgente Serenissimo Rege Uladislao, intervenientibus Proceribus Regni Poloniæ, & præcipuis ex illa Urbe; Nigrino palam hærente, & gloriante, se esse victum à Veritate: quo proficiente fidem catholicam usque ad obitum suum, spem fecit, fore convertendam Prussiam totam ad fidem catholicam: quapropter in eum finem, Decreto regio, & Synodali, fuit celebratus Conventus Dissidentium de fide Christiana

To.

Toruniæ, everlus tamen A catholicorum trepidatione, & Jesuitarum superbia, Valeriano multiplici arte absente. Hæc sanè, & alia, &c.

*In fine Operis ante illa verba
(Vale Theophile) ponantur
hæc, videlicet:*

HÆresis Jesuitarum non petit dogma, disputabile apud Theologos, sed Decalogum cum omnibus legibus humanis, & divinis, naturalibus, & positivis. Licet sine auctoritate Judicis detestari, & execrari publicè ejusmodi facinora, ejusdem doctrinas, perinde ac licuit conspuere Idola cum certo, & evidenti periculo mortis violentissimæ. Fermentantur populi, & aula Principum his exemplis, quibus sensim omnia licent. Vale, &c.

EPISTOLA
Patris
VALERIANI
MAGNI,
Capuccini,
ad
P. Ludovicum à Salice,
ejusdem Ordinis.

EPISTOLA
PARISIENSIS
VALERIANI

MAGNI

Capucini

ad

P. Ludovicum à Salice

eiusdem Ordinis

Epistolam

ad

Magnum

Magnum

Magnum

Magnum

Magnum

Magnum

Magnum

Magnum

969 6969696969696969

MI Ludovice, quandoquidem à me postulas breves responsiones ad illa, quæ passim obijciuntur mihi, en illas. Tu verò sciscitare, imò & percontare, quodnam sit illud crimen meum tam grande, ut justum fuerit, exordiri iudicium ab executione tam violentâ & acerbâ, quam vir ingenuus aversetur horribilius ipsâ morte? Spectaculum factus sum mundo. Vale. Dab. ex carcere, die 28. Febr. 1661.

Cur, Valeriane, denunciasti Societatem Jesuitarum summo Pontifici, velut infectam hæresi?

Resp. *Quia committunt & committunt impunè sine scrupulo plurima, qua evidenter involvunt culpam mortalem ex fide Christianâ.*

Quia

Quia Ecclesia Gallicana & Belgica censuravit eorum moralem Christianam, velut adversam Evangelio, statui Politico, & omnibus necessitudinibus humana societatis.

I I.

Cur, Valeriane, post sæpius iteratam denunciationem, Pontifice silente, non desistis denunciare?

Resp. Nec semel denunciavi sufficienter. Scilicet pauca exempla, hereticalium actionum & commissionum adduxi: Super sunt verò plurima, eaq; scandalosissima, adducenda in considerationem Pontificis & Ecclesie universae.

Quia usq; ad hanc diem ignoran mea denunciatio innotuerit Pontifici.

I I I.

Cur, Valeriane, ausus es aggredere

di universam totamque Societatem.

Resp. *Si temerè id feci, mea temeritas cedat in honorem Societatis, promittoq̄, me in eo casu satisfacturum illi, etiam poenâ mei capitis.*

IV.

Cur, Valeriane, edidisti typotuum Apologiam contra decretum Pontificis, id inhibentis sub poenâ excommunicationis?

Resp. *Decretum illud non ar-
bitratur ad unum Valerianum, sed
ad omnes missionarios.*

*Obedivi decreto, non publicatâ
typo meâ disputatione cum Crocio,
Habercornio & Calixto, licet ea
fuerit approbata à Nuncio Apo-
stolico & ab ordinario loci ante
Decretum.*

*Obedivi decreto, non publicatâ
typo paratâ maiore parte meâ Phi-
losophia.*

Edidi meam novissimam Apologiam, quia fui diffamatus à Jesuitis velut hereticus.

Damnatus heresis à summo Pontifice.

Destinatus inibi ad supplicium, si Romam adirem.

Sceleratus, ad eam mensuram, cujus una pars decima mereatur expulsionem mei ab universo ordine Capuccinorum.

V.

Cur, Valeriane, non postulasti providentiam Judicis adversus illas calumnias?

Resp. Postulavi sapissimè in successu aliquot annorum, sed sine remedio & responsione ulla.

VI.

Cur, Valeriane, non pertimuit indignationem Pontificis, edicturus aliquid contra ejus Decretum?

Resp. Credidi, Pontificem me

non separaturum à communione
fidelium, eo titulo, quod desperatâ
justitiâ, voluerim me asserere vi-
rum Catholicum non sceleratum,
sed servum Dei.

Quod verò homo constitutus in
præfatis circumstantiis teneatur,
sub pœna peccati mortalis & ex-
communicationis à cœtu fidelium,
tolerare potiùs illam infamiam,
quàm dispensare materialiter
Decretum Pontificis, est propositio
falsa, involvens hæresin, & per-
niciosissima Jurisdictioni Ponti-
ficia, velut ea sit iniqua & tyran-
nica.

VII.

Cur, Valeriane, ut te purgares
ab illa infamia, non es veritus,
subjicere Pontificem suspicioni
denegatæ justitiæ?

Resp. In mea Apologia suffi-
cienter exposui, Principes omnes
(tametsi sancti & prudentes) fre-

quenter decipi circa veritatem
facti, sentioq; Alexandrum VII.
etiamnum ignorare veritatem
huius facti.

VIII.

Cur, Valeriane, non maluisti
fordescere sub illa infamia potius
quàm leviter ducere Pontificem
in suspensionem denegatæ Justitiæ?

Resp. *Ista questio est digna vi-
ro non insano.*

IX.

Cur, Valeriane, tam aculeatè
perstringis Societatem Jesuita-
rum, propalâsque denunciatio-
nem præfatam universo orbi?

Resp. *Id feci jure potiori eo, quo
illi me traducunt.*

*Ut Jesuitis aculeatè excitis, nec
tamen contra me provocantibus
ad judicem, esset præsumptio meæ
innocentiæ evidentissima.*

*Ut aditus ad veritatem, ob-
structus arte & potentiâ Jesuita-
rum.*

rum reoccluderetur ingenti ru-
more.

X.

Cur, Valeriane, non es veritus
Scandala Acatholicorum ex hoc
dissidio?

Resp. Imò publicavi Apolo-
giam, ut omnes intelligant, Catho-
licos non conspurcari hæresi Jesui-
tarum, neque præsupponere in
Pontifice Jurisdictionem legibus
non coercitam: meq; ex lege Cano-
nica obligari, in ejusmodi Casibus
præsumere & præsupponere inno-
centiam mentis Pontificiæ.

X I.

Cur, Valeriane, disponebas
deficere à fide Catholicâ, transi-
turus ad hæreticos?

Resp. Nec cogitavi: imò sponte
redii non vocatus, Pragâ Vien-
nam, ubi, ut primum extuli pe-
dem ex monasterio, me stiti Nuncio
Apostolico, cui dixi, me esse para-

tum respondere Judici interroganti, & convictum poenâ capitali satisfacere accusanti; & tamen sui incarceratus, antequam id poterit rescire summus Pontifex.

XII.

Cur, Valeriane, significasti Nuncio Apostolico, te nolle ire Romam, tametsi jubente (ut dicitur) Pontifice posses tu quidem cõtrahi?

Resp. Non credo Pontificem, si esset facti conscius, decreturum mihi carcerem secularem, milite custodiendum, etiam in profectio-
ne ad Urbem propter has, quas subjungo circumstantias meae personae, nimirum:

1. Actu versor in denuncianda heresi Jesuitarum apud summum Pontificem ex decretis aliorum Pontificum has denunciaciones precipientium sub poena excommunicationis latae sententiae.

Cuius

Cujus denunciationis argumenta potiora non potui, ut dixi, exponere quinque vel sex meis epistolis, vix centum sufficient.

2. Crimina perpetrata à Jesuitis, velut ab ipsis directà, ut ajunt, ad majorem gloriam Dei, non fuere apud me deprehensa & observata Romæ, sed in statibus hereditariis Ser^{mæ} Domus Austriacæ, unde abducendus sum.

3. Acerbitas & carceris & profectionis ad Urbem non potest fieri sine infinita confusione faciei meæ.

4. Meum serium, valetudo imbecilla, & afflictio animi, quam supponere debent, qui me sic tractant, conjuncta præfatis incommodis, ea sunt, quæ certo certius tollerare sine immixto periculo mortis nequirem.

5. Imò mea mors, causata ex præfato violento modo proceden-

di, foret mihi infamis apud eos, qui benè sentiunt de meo iudice.

6. *Tanta talisq̄q; de honestatis meæ personæ urit & ureret ordinem Capuccinorum, meosq̄q; consanguineos & affines, perturbaretq; non exiguam partem orbis Christiani, cui plurimis usq; honestis titulis innotui.*

7. *In vigilo curæ domesticæ quatuor meorum nepotum, qui uno excepto, etiamnum sunt minorennes, seniore etiamnum adolescente, constituto tutore suorum fratrum, sub meâ tamen directione. Horum educatio & majoratus totius familiæ nostræ Comitum de Magnis, certo certius peribunt me absente.*

8. *Itaque hæc meâ incarcerationis & disposita deductio Romam usq; affecta enumeratis aliisq; ejusmodi circumstantiis iudicio virorum prudentum, ea est, quam vir in-*

nocens

nocens & generosus averſatur & horret plus quàm mortem corporalem.

XIII.

Quid ergò criminis objicitur tibi, cujus infamia excuſet hoc exordium judici ab executione, acerbiorè ipſâ morte?

Reſp. Ignoro, carceratus, milite cuſtoditus, fruſtrâ implorans audiri: Nuncio Apoſtolico negante, licere ſibi cognoſcere hanc cauſam.

XIV.

Tandem, Valeriane, dic Canonem aliquem, cujus vigore tibi licuerit, diſpenſare decretum Pontificium, hæc enim diſpenſatio tibi acerbiorè objicitur?

Reſp. Alexander Papa III. ad Archiep. Raven. c. 5. X. de reſcript. Si quando aliqua tua fraternitati dirigimus, quæ animum exaſperare videntur, turbari non debes.

bes. Qualitatem negotii, pro quo tibi scribitur, diligenter considerans, aut mandatum nostrum reverenter adimpleas, aut per literas tuas, quare adimplere non possis, rationabilem causam praetendas; quia patienter sustinebimus, si non feceris, quod pravâ nobis fuerit insinuatione suggestum.

* *
*

FINIS.

quo
ide-
re-
lite-
con-
pra-
ine-
a-

et
na
si
na

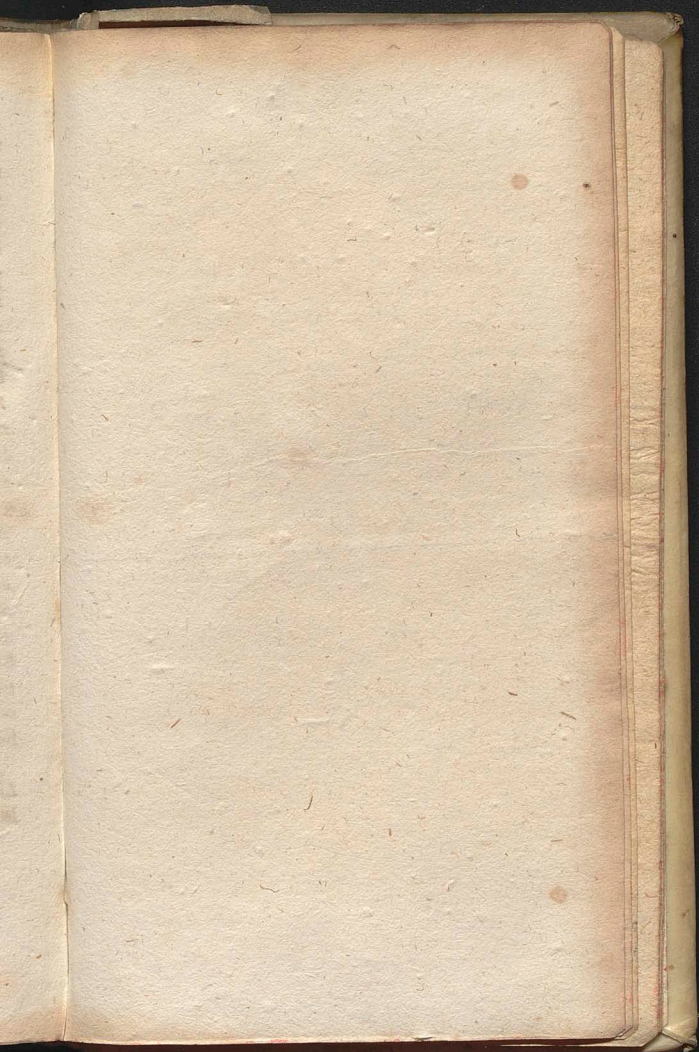
on
di
fo
on

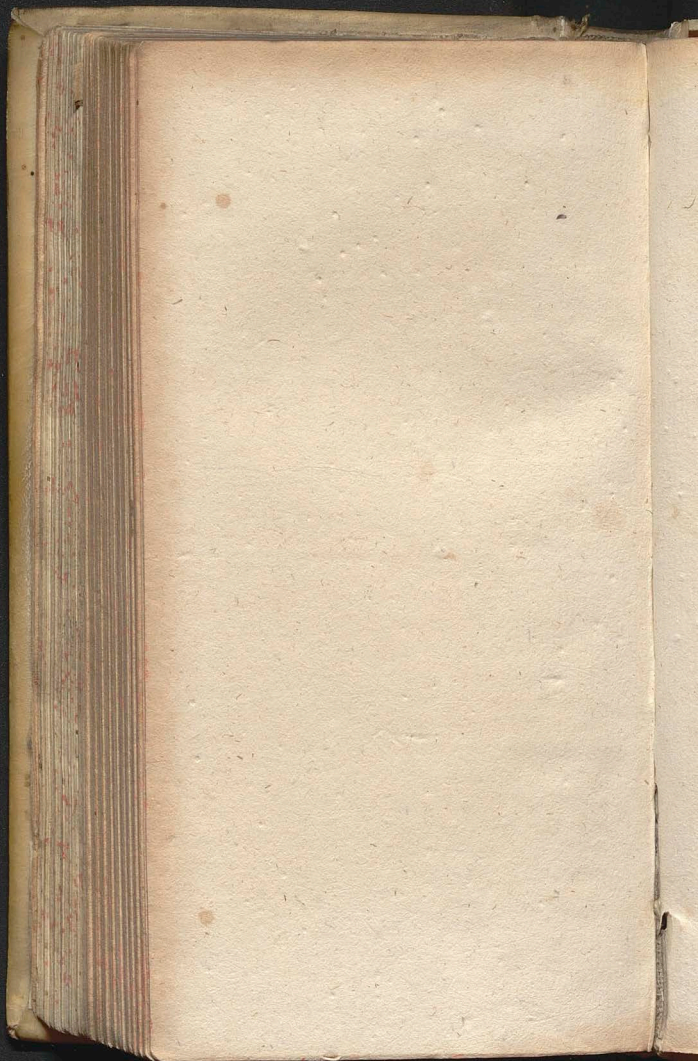
na
re
si
na

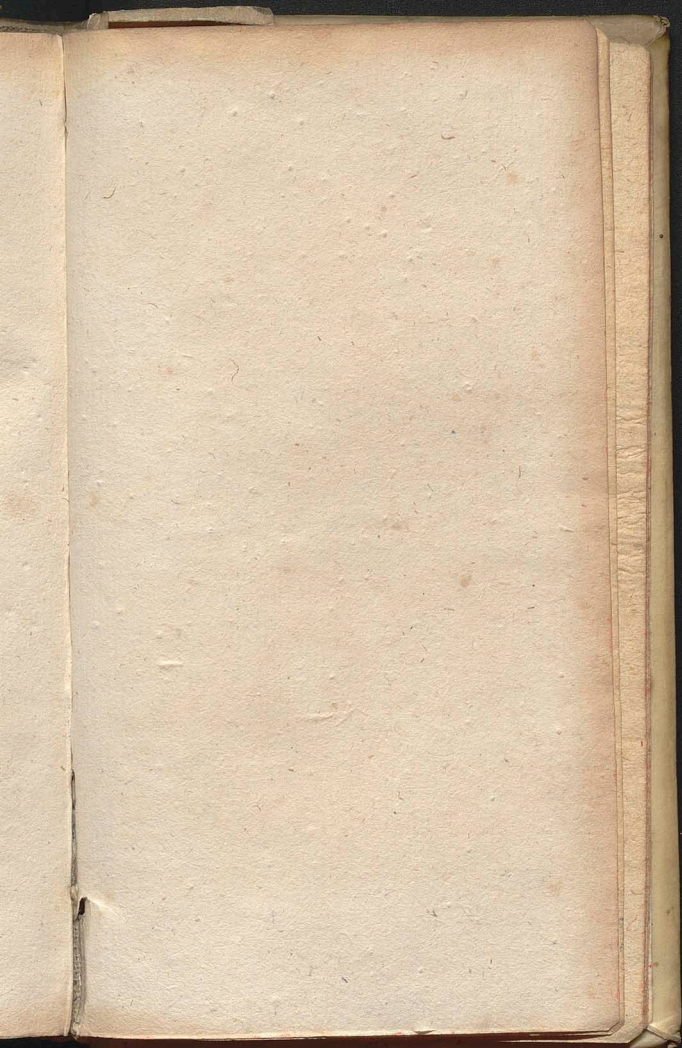
[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

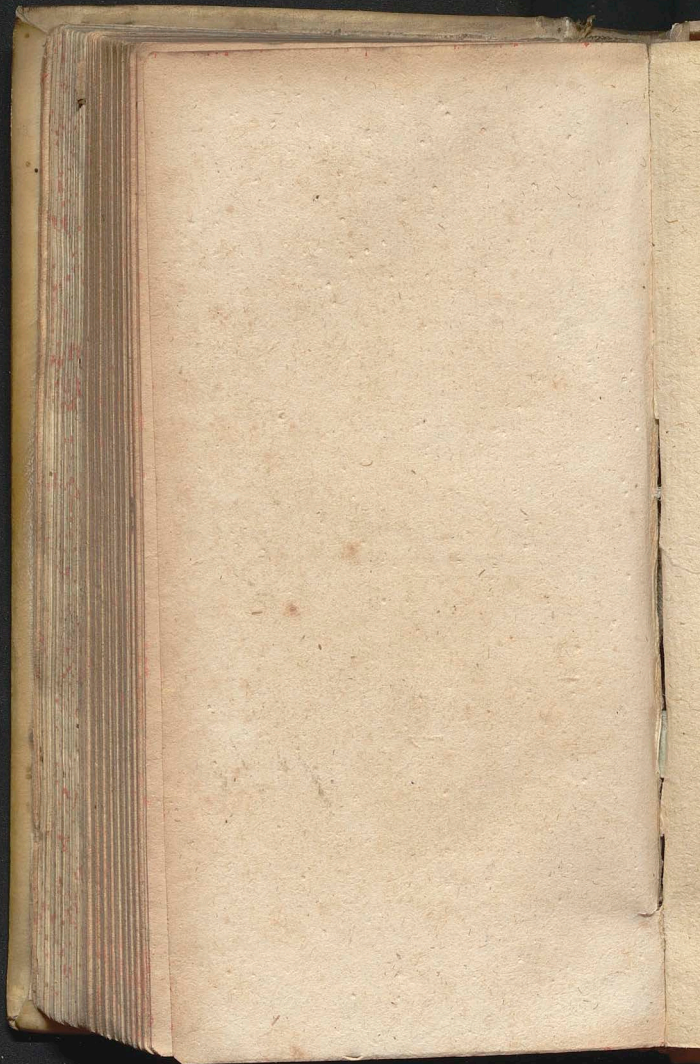
De Galindi

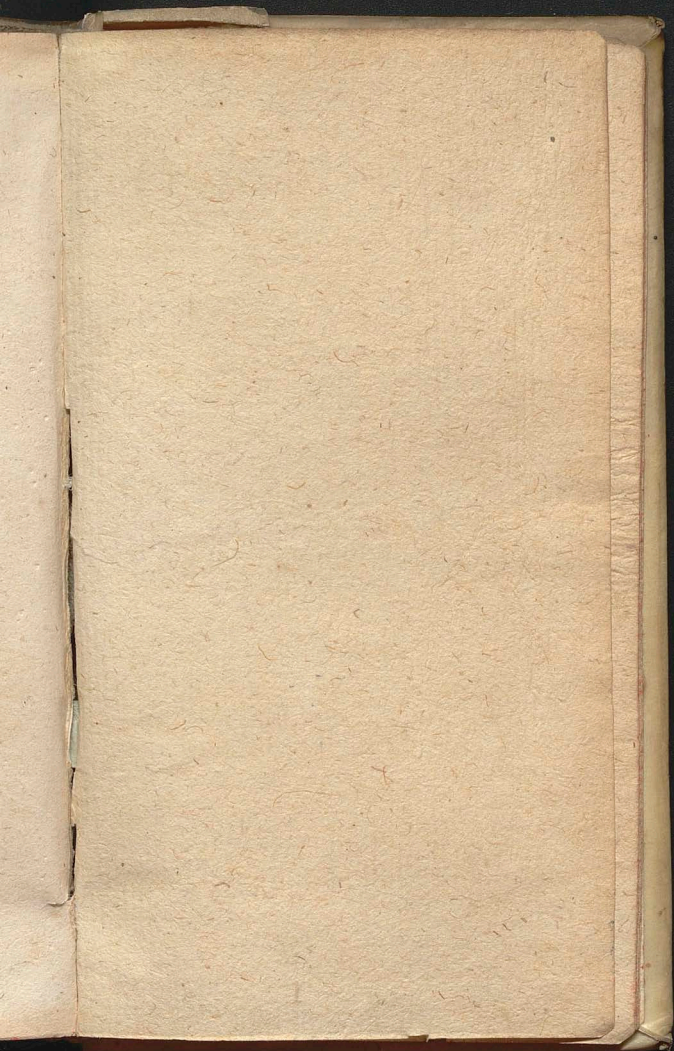
S. J.

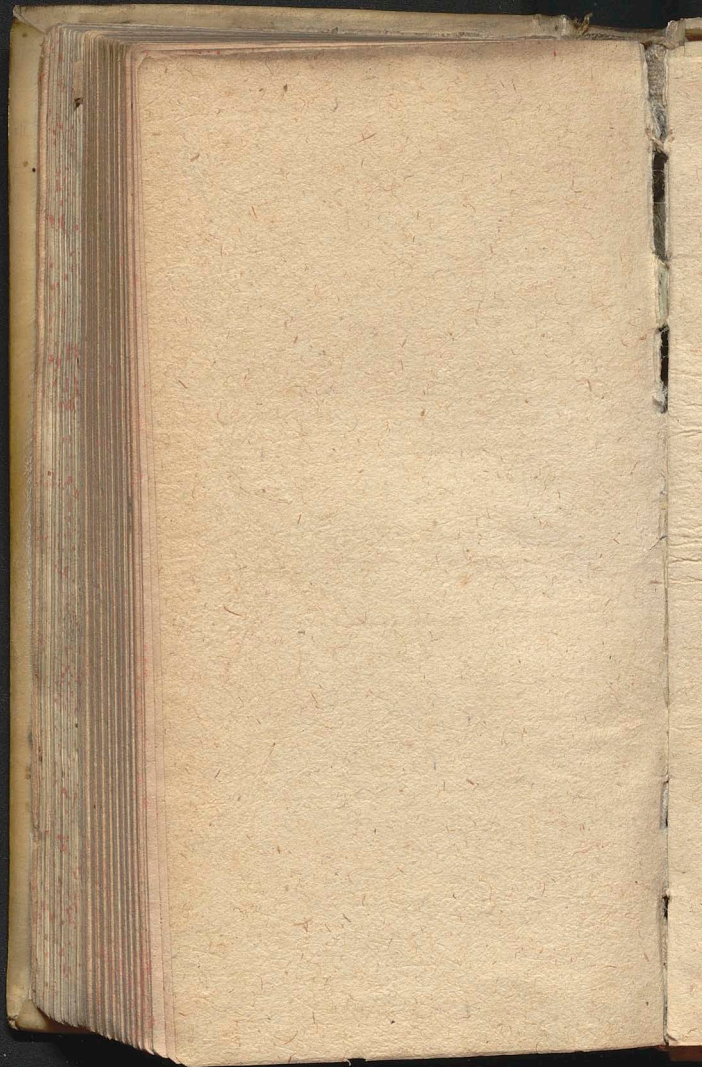

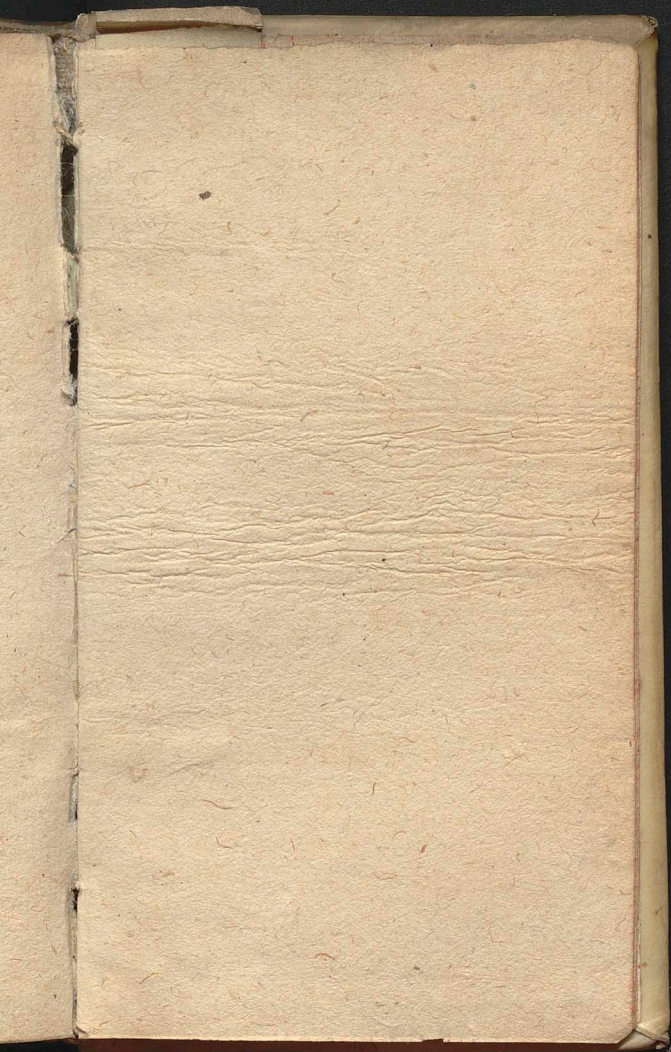

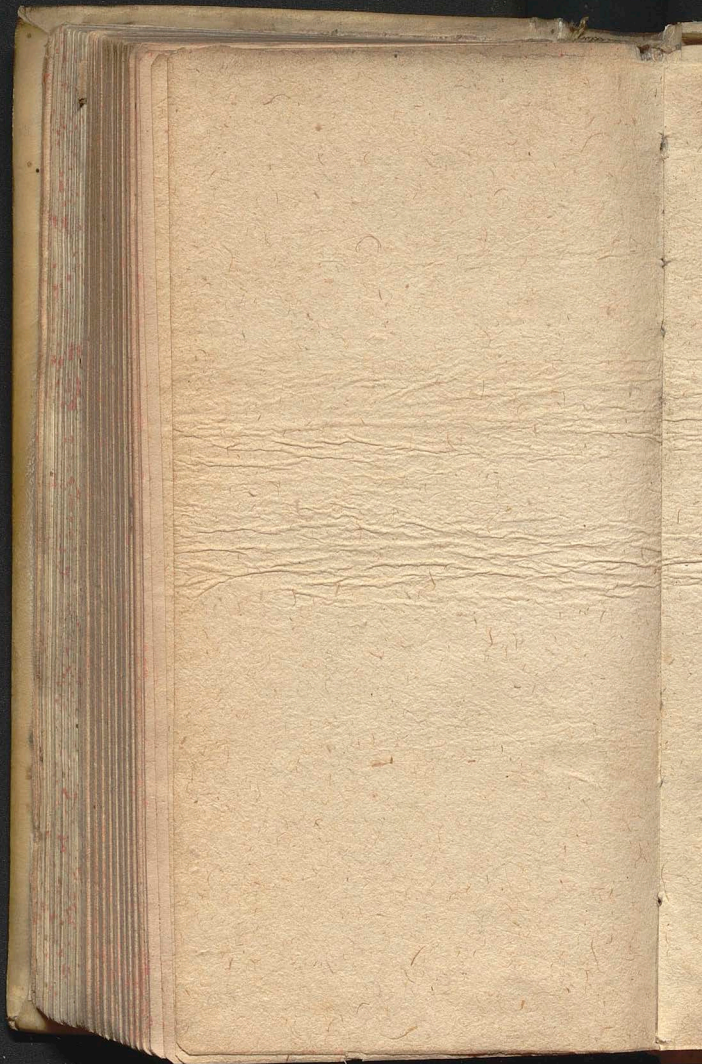

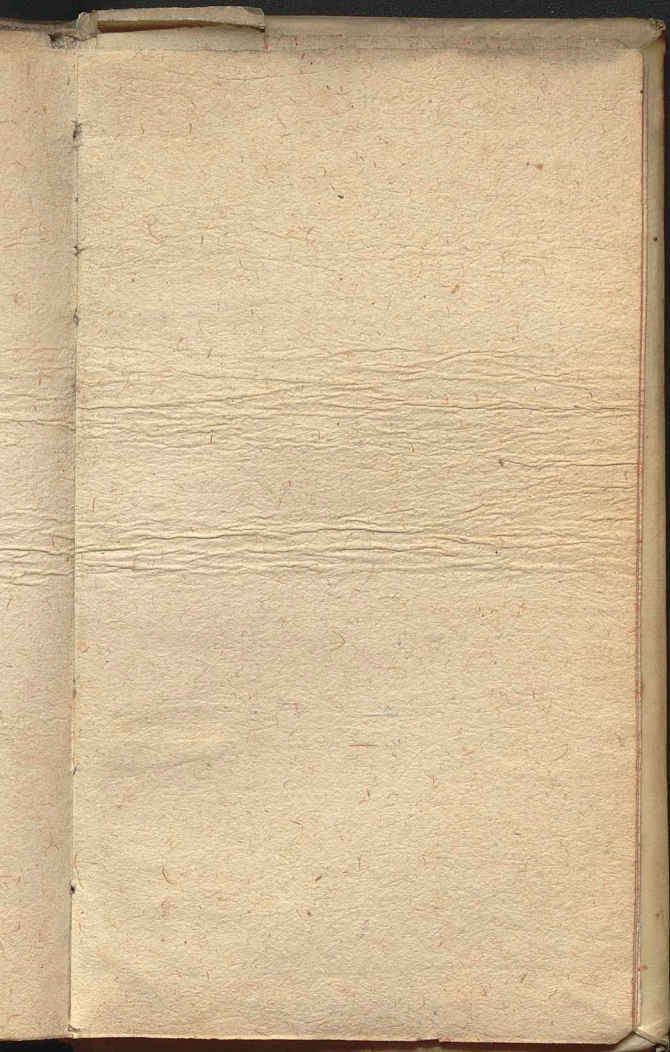

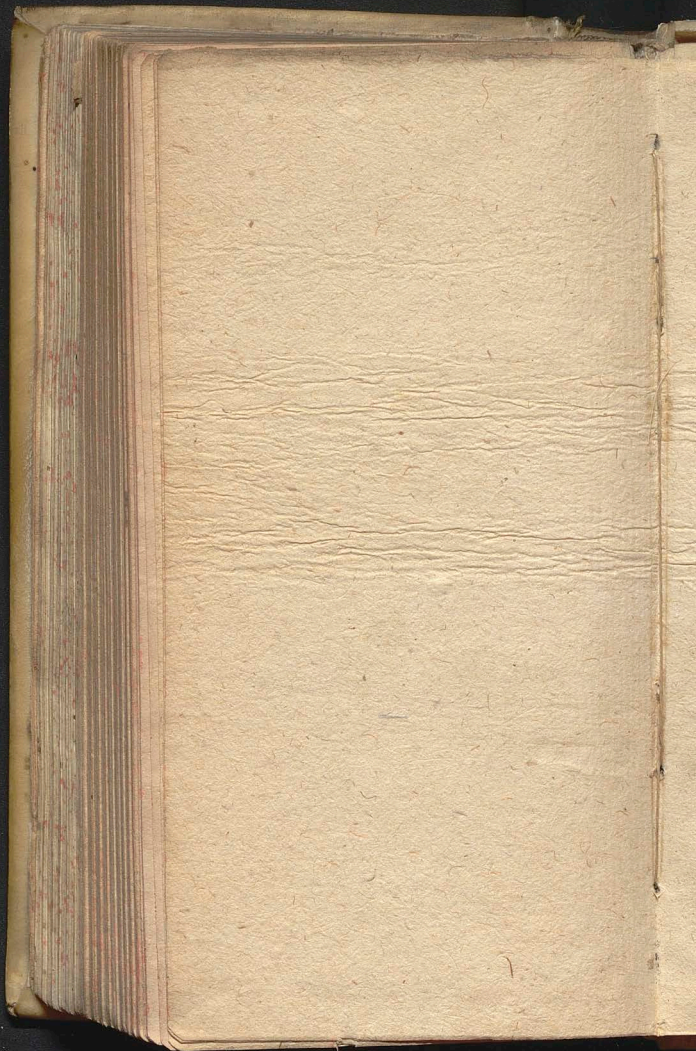

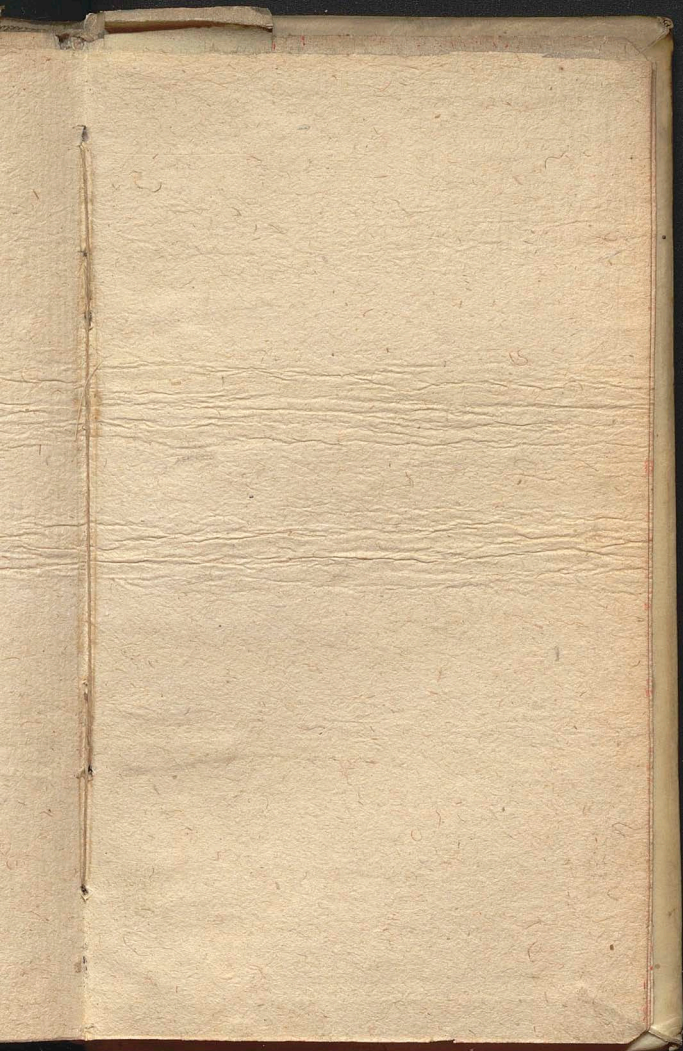

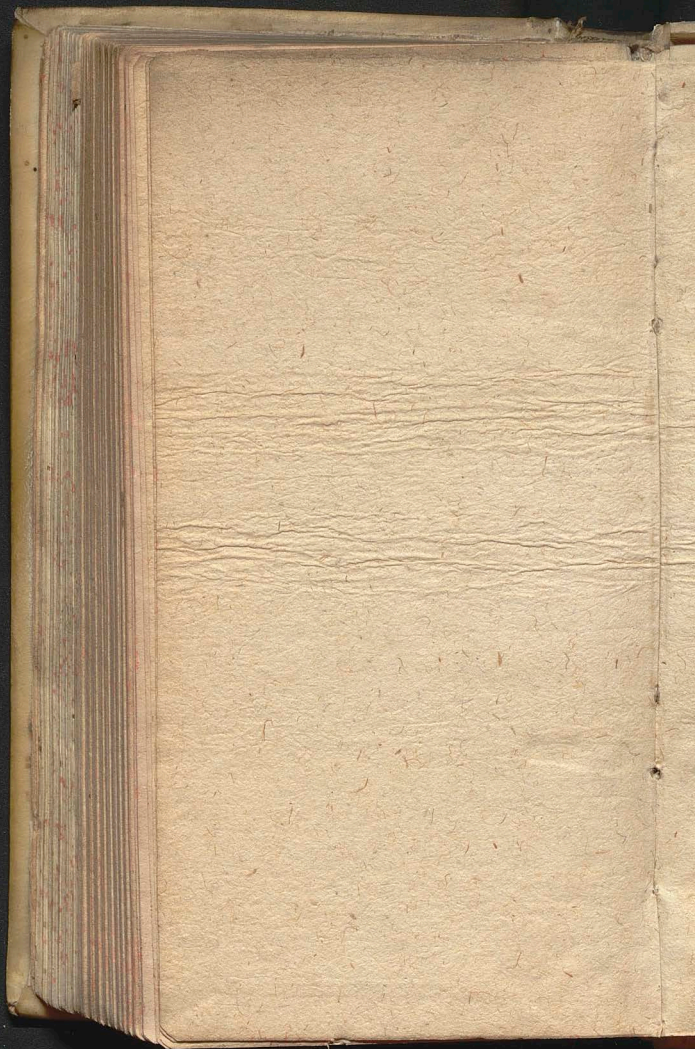

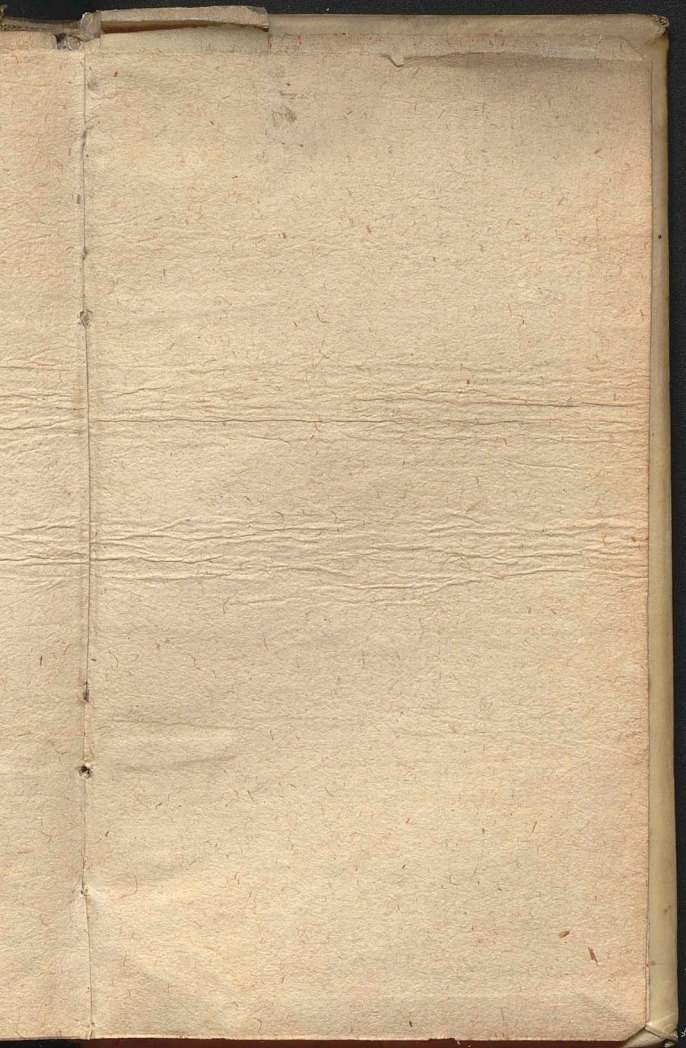

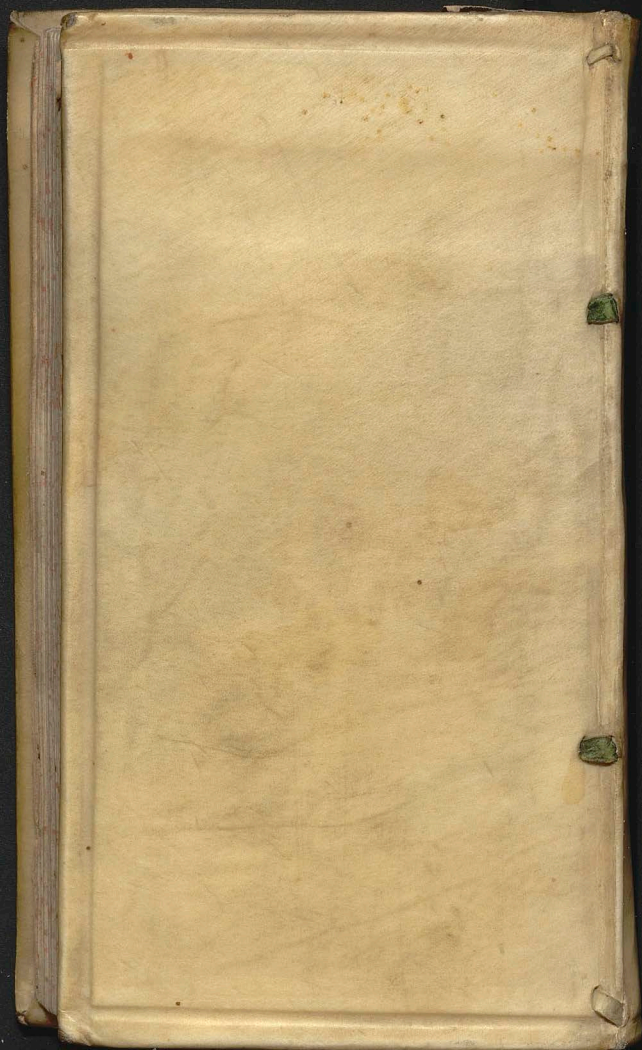

Val

Valeri